

Teatteri-
leikkeitä

1981-

Kuhmolaisteatteri tarjosi 22.3. suomalaisen nuorisoseuraliikkeen 100-vuotispäivänä yleisölleen mielenkiintoisen tilaisuuden seurata valmistumassa olevan Tukkijoella-näytelmän harjoituksia. Näytelmä nähdään VIII Auvlisen sovituksena, mikä jo sinällään takaa sen, ettei vauhtia tule näytelmästä puuttumaan.

Ovet auki Kuhmolaisteatterissa:

Tukkilaiset tulevat väellä ja voimalla

Suomalaisen nuorisoseuraliikkeen 100-vuotisjuhla antoi myös Kuhmossa aiheen sunnuntaina 22.3. esitellä oman nuorisoseuramme toimintaa. Yleisölle näkyvin osa Kuhmon Nuorisoseuraa on Kuhmolaisteatteri, joka sekkin on jo ehtinyt 21. vuoden ikään. Kuhmolaisteatteri valmistele parhaillaan esityskuntoon viikonvaihteessa ohjelmistoon tulevaa Teuvo Pakkalan kirjoittamaa näytelmää Tukkijoella. Mikäpä olisikaan ollut kätevämpi tapa kertoa toiminnasta kuin kutsua kansa seuraamaan näytelmän harjoituksia. Sata henkilöä oli noudattanut kutsua. Juhlapäivän kunniaksi tarjottiin vieraille kahvit.

Tukkijoella näytelmää oli tässä vaiheessa harjoiteltu jo 52 kertaa. Lokakuussa alkaneita harjoituksia pidettiin aluksi kerran viikossa, mutta vuodenvaihteen jälkeen harjoitustahti tiivistyi. Kokonaisuutena näytelmää harjoiteltiin kuitenkin vasta toista kertaa. Kaikki sen saattoivat havaita, että Kuhmolaisteatteri vaali mainettaan hyvänä näyttämönä, eli tasoa tulee tälläkin kertaa olemaan enemmänkin kuin harrastajanäyttämöltä kohtuudella voitaisiin vaatiakaan.

löä. Harjoituksissa piti jo ihmetellä sitäkin, mistä ihmeestä Kuhmolaisteatteri pystyy löytämään kuhunkin osaan juuri oikeat henkilöt. Reservit tuntuvat rajattomilta. Entuudestaan tuttujen tyyppien lisäksi mukana on monia uusiakin kasvoja. Turkan osan vie Hannu Glad, Huotarina nähdään Seppo Kyllönen, Tolarina Kauko Huusko, tukkilaisina Mikko Klemetti, Leevi Kivioja, Matti Pikkarainen ja Kalevi Väisänen. Näytelmän kantavissa osissa nähdään lisäksi Maijana Aune Pulkkinen, Pietolana Pentti Lampinen, Katrina Seija Piirainen, Annina Leena Nuortila, Rättärinä Jukka Pöyhtäri ja Kustaana Marko Heikura. Pirkon osassa nähdään Liisa Kyllönen, Li-

sana Maija-Katri Mäkinen, Leenana Annikki Kartimo-Kivioja, Kustavana Eevi Kyllönen ja kylän tyttöinä Sari Pesonen, Marja-Leena Virnes, Anne Peltola, Pirjo Kokkomäki, Riitta Sahlström ja Eeva-Liisa Tauriainen.

Näytelmän ohjauksesta vastaa Toivo Mikkola ja lavastuksesta Kauko Huusko. Tanssit on suunnitellut ja ohjaa Maire Lehtinen, musiikin sovitus on Reijo Määtän käsialaa ja laulujen harjoituksesta on huolehtinut Leevi Kivioja. Säestyksestä huolehtii Kuhmon Harmonikkapelimannien ryhmä, johon kuuluvat Eila Hallamaa, Osmo Korhonen ja Jukka Pöllänen.

Tukkijoella on Suomen suosituin näytelmä kautta aikojen. Vaikka näytelmän ensiesityksestä on kulunut jo lähes kahdeksan vuosikymmentä, niin vieläkin se antaa katsojalleen parasta mitä suomalaisella kansannäytelmällä parhaillaan on annettavanaan. Kuhmolaisteatterin tämänkertainen esitys nähdään Vili Auvlisen sovituksena, jossa laululla, soitolla ja tanssilla on keskeinen sijansa. Annetaanpa yleisöllekin tilaisuus osallistua yhteislauluun. Lauju näytelmässä on 24.

Kansalaisopiston ja Kuhmolaisteatterin yhteistoimin toteuttamassa näytelmässä on jälleen tarvittu monen ihmisen panosta. Eri rooleissa nähdään yli kaksikymmentä henki-

Rempseä, ottiatuota Tukkijoella Kuhmossa

Lauluja, tansseja ja reipasta menoa nähtiin Kuhmolaisteatterin Tukkijoella -näytelmän ensi-illassa sunnuntaina. Teuvo Pakkalan kirjoittama näytelmä esitettiin Kuhmossa Vili Auvisen sovituksena ja Toivo Mikkolan ohjaamana. Tukkijoella vietitiin läpi vauhdilla ja riehakkuudella 23 näyttelijän voimin, lisäksi tarvittiin kolme säestäjää.

Kuhmolainen Tukkijoella käynnistyi hieman natisten, mutta loppua kohti vauhti kiihtyi, jopa niin, että suuroihinkin lähdettiin lähes polkan tahdissa. Rempsestä menosta oli lukion saliin kokoontunut nauttimaan vain harvalukuisen yleisö - harmi.

"Harjoituskertoja meillä on ollut kuusikymmentä. Harjoitukset

alkoivat viime vuoden puolella laulujen ja tanssien harjoittelulla. Tämä Vili Auvisen sovitus poikkeaa alkuperäisestä Tukkijoella -näytelmästä siinä, että liikunnallista puolta on lisätty. Juoni on tietenkin säilytetty ennallaan", kertoi näytelmän ohjannut Toivo Mikkola.

Mikkola piti erittäin ilahduttavana uusien henkilöiden saamista mukaan näyttelyharrastukseen. Uusina olivat mukana mm. Turkan osan näytellyt Hannu Glad ja Anni, Leena Nuortila.

Ansiokasta rooli- työskentelyä

Rehevän kansannäytelmän luonteeseen kuuluvat rehevät tyypit. Näitä kuhmolaisessa Tukkijoella -esityksessä edustivat viime meidän kaupustelija-Maija, Aune Pulkkinen ja tukkijätka Tolari, Kauko Huusko, jonka "ot-

tiatuota" kirjoitti monet naurut katsomossa.

Toinen hellupari Katri, Seija Piirainen ja Turkka, Hannu Glad oli edellistä jäykempi. Varsinkin Turkka näytti jo valmiilta Pietolan isännältä heti näytelmän alussa. Mutta isäntähän tästä tukkipojasta tuikin Pietolan taloon, joka entisen isännän, Pentti Lempinen, aikana oli päässyt peräti rappiolle.

Toisensa saivat myös Anni, Leena Nuortila ja Huotari, Seppo Kyllönen. Molemmat lauloivat useita lauluja, ja täytyy antaa täysi tunnustus Seppo Kyllösen laulajankyvylle. Leena Nuortilan kurkuille toivotaan pikaista paranemista - yrittäjä hyvä kymmenen joka tapauksessa.

Muissa osissa nähtiin Jukka Pöytäri lipeväna Rättärinä. Hän teki tästä kruunun palvelijasta hyvin uskottavan roolihaimon, joka lopulta kompastui omaan näppäryyteensä. Marko Heikura Kustaan roolissa esitti melko joustavasti orpopoikaa. Annikki Kartimo-Kivioja ja Eevi Kilponen uskovaisina naisina saivat aikaan meikoista meteliä Rättäriä jahdatessaan.

Säestyksistä huolehtivat Eila Hallamaa, Osmo Korhonen ja Jukka Pöllänen. Lavastuksesta vastasi Kauko Huusko, tanssit oli suunnitellut Maire Lehtinen, musiikin oli sovittanut Reijo Määttä ja laulut harjoittanut Leevi Kivioja.

Vaikka tanssiksi väliajalla

Näytelmän saamiseksi yleisölle läheisemmäksi esitys tapahtui lattiatasossa. Tämä asetti näyttelijöille suuremmat vaatimukset äänenkäytössä - vaarana oli äänen puuroutuminen. Lukion sali ei muutenkaan ole paras mahdollinen paikka esitystiäksi.

Läheisyyden tuntua lisäsi se, että yleisö ja näyttelijät voivat pistää vaikka tanssiksi väliajalla eteisessä hanurien säestyksellä. Kihlajaistansseissa näyttelijät hakivat tanssikumppaneita yleisön joukosta.

Kuhmolaisteatterin vauhdikas Tukkijoella -näytelmää esitetään vielä seitsemän kertaa. Seuraava esitys on 5. 4. kello 19.00. Kiitos, esittäjät.

Niin saivat toisensa Tolari, Kauko Huusko ja Maija, Aune Pulkkinen. He olivat näytelmän ilopilleri.

SEPPÖ KÄMÄRÄINEN

Kaikkiaan 23 näyttelijää ynnä säästäjät tarvittiin viemään läpi kuhmolaisten suururakka Tukkijoella-näytelmä.

Torstaina 2. päivänä huhtikuuta

Turkka, Hannu Glad ja Pietolan isäntä Pentti Lampinen. Missäs ne nämä länget? Siellä missä kaikki muukin ... joutavan jäljillä!

Ottlatuota:

Tukkilaiset tuli

Ei se tuo ihmisen luonne muutu, vaikka alkaa kuluisi vuosikymmeniä. Teuvo Pakkalan kirjoittama Tukki-joella peilasi jälleen meidän luontel- tamme ja samat pietolat, rättärit ja tolarit ne poukkollevat joukossamme tänäkin päivänä. Kansallisromantti- sen aiheen ympärille nivotut ihmis- kohtalot riemastuttivat aitousdellaan ja Kuhmolaisteatteri oli omalla maa- perällänsä. VIII Auvisen sovittaman kansannäytelmän ohjaajana toimi Toivo Mikkola ja lisäksi näytelmäs- sä esintyivät säestäjinä Kuhmon Harmonikkapellmanneista Ella Hal- lamaa, Osmo Korhonen ja Jukka Pöllänen. Lavastajana toimi Kauko Huusko, tanssittajina suunnitteli ja ohjasi Maire Lehtinen, musiikin sovitti Reijo Määttä ja laulut harjoitti Leevi Kivioja. Ensi-ilta oli sunnuntaina, välttämättä yleisöä oli vain koural- linen, mutta tunnelma oli hyvä.

Teuvo Pakkala kirjoitti Tukki-jo- kensa kahdeksankymmentä vuotta sitten. Näytelmää katsoessaan ei voinut välttyä ajatukselta, että rie- mastuttavan ja viihdyttävän näytel- män saa toki aikaan ilman kärkeviä kannanottoja puoleen taikka toiseen. Ei tarvinnut väkivaltaa, eikä pornoa. Näytelmässä kuvattiin rakkautta, tuota ikuista aihetta, mutta se ku- vattiin nätisti ja aidosti. Musiikki oli reipasta ja mukaansa tempaavaa. Näytelmään sisältyy paljon tilanne- komiikkaa, joihin näytelmän henki- löt tempautuvat mukaan teeskente- lemättömästi.

Rakastettava Tolari

Jos lauletaankin että «Olet mun, olet mun lökäpöksyni mun...» niin Tolari lie niitä lökäpöksyjä parhaas- ta päästä. **Kauko Huuskon** esittä- mänä Tolarista tulee niin sydämeen-

käyvän liikuttava, että Maijan pitää olla puupökökelö jos ei Tolarille suos- tu. Ottiatuota sitä Tolaria kun vain Maijaa haikaili, ja tosissaan. Turkan tullessakin Tolari tokaisi: «Maijako tuli?» Tolari lausui paljon kuole- mattomia ajatuksia kuten esim: «Niin on tuo Anni vikkelä kuin ter- vattu sian saparo» ja vasussa vanki- na ollessaan Tolari päiväili että: «Selevinpäinkö tässä pittää koattuo».

Maijan osaa esittänyt Aune Pulk- kinen istui roolissaan kuin hansikas. Maijalle ominainen topakkuus ja hoksaavaisuus tuli hyvin esille ja voi sitä auttamisen halua, että Tolari oppisi lukemaan ja hätää sen puole- ta, että Tolarin tukkilaisempää ei kestä lukemista.

Toiset rakastavaiset Katri ja Turk- ka olivat nuoria ja herkkiä. Paljolti he joutuivat odottelemaan miten asiat kääntyvät. Turkkana **Hannu Glad** kaunisääninen ensikertalainen. Turka oli hänen tulkitsemanaan varma ja silmän pyöräytykset sitä luokkaa, että asiat hoksattiin heti. Katrin roolissa **Selja Piirainen** on- nistui tuomaan esille millainen on rakastunut nuori tyttö ujo ja punas- televa ja varmasti tunteisiinsa luot- tava. Talokas Pietolan raha-asiat ovat niin solmussa ja talo niin rapi- oilla, että siinä meinas jo Katri- tytärkin joutua naimisiin ihan väärän miehen kanssa.

Sharmantisti harmaantunutta Pie- tolan isäntää esitti **Pentti Lampinen**. Hän eläytyi rooliinsa hyvin, aina van- han miehen kävelytyyliä myöten. Olihan näytelmässä kolmaskin rak- astava pari, Huotari ja Anni. Varsin musikaalisia olivat nämä rakastavai- set. Huotarina oli **Seppo Kyllönen** ja Annina **Leena Nuortila**. Valitettavas- ti Leena Nuortilan kaunis ääni ei ollut parhaimmillaan, sillä viikon verran vaivannut käheys kiusasi vielä ensi-illassa. Seppo Kyllösellä vastoin oli ääntä vaikka muille jakaa. Molemmat oli helppo tunnis- taa rooleihin sopiviksi.

Kruunun palvelija Rättäri oli heli- semässä ihalihoitensa kanssa. Us- kovaisten naisten ryhmä piti huolen, ettei seuraa puuttunut, eikä seuroja laiminlyöty. Rättärinä oli **Jukka Pöytäri** ja uskovaisina naisina **Lii- sa Kyllönen, Maija-Katri Mäkinen, Annikki Kartimo-Kivioja ja Eevi Kyllönen**. Orpoa poikaa Kustaata yrittivät kaikki petkuttaa, mutta avo- mielisyytensä vuoksi Kustaa pelas- tuu aina kuin ihmeen kautta kuiville. Kustaana oli **Marko Heikura**. Ke- tään ei jättänyt kylmäksi kaksi tukki- laista nimittäin Kasuri ja Toikka. Silmissä oli sellaista pilkettä, jota vain monet kosket seilanneella tuk- kilaisella on. Kasurina oli **Mikko Kle-**

metti ja Toikkana Matti Pikkarainen. Otermana **Leevi Kivioja** ja Valeena **Kalevi Väisänen**. Kylän tyttöinä nähtiin **Sari Pesonen, Marja-Leena Vir- nes, Anne Peltola, Pirjo Kokkomäki, Riitta Sahlström ja Eeva-Liisa Tau- riainen.**

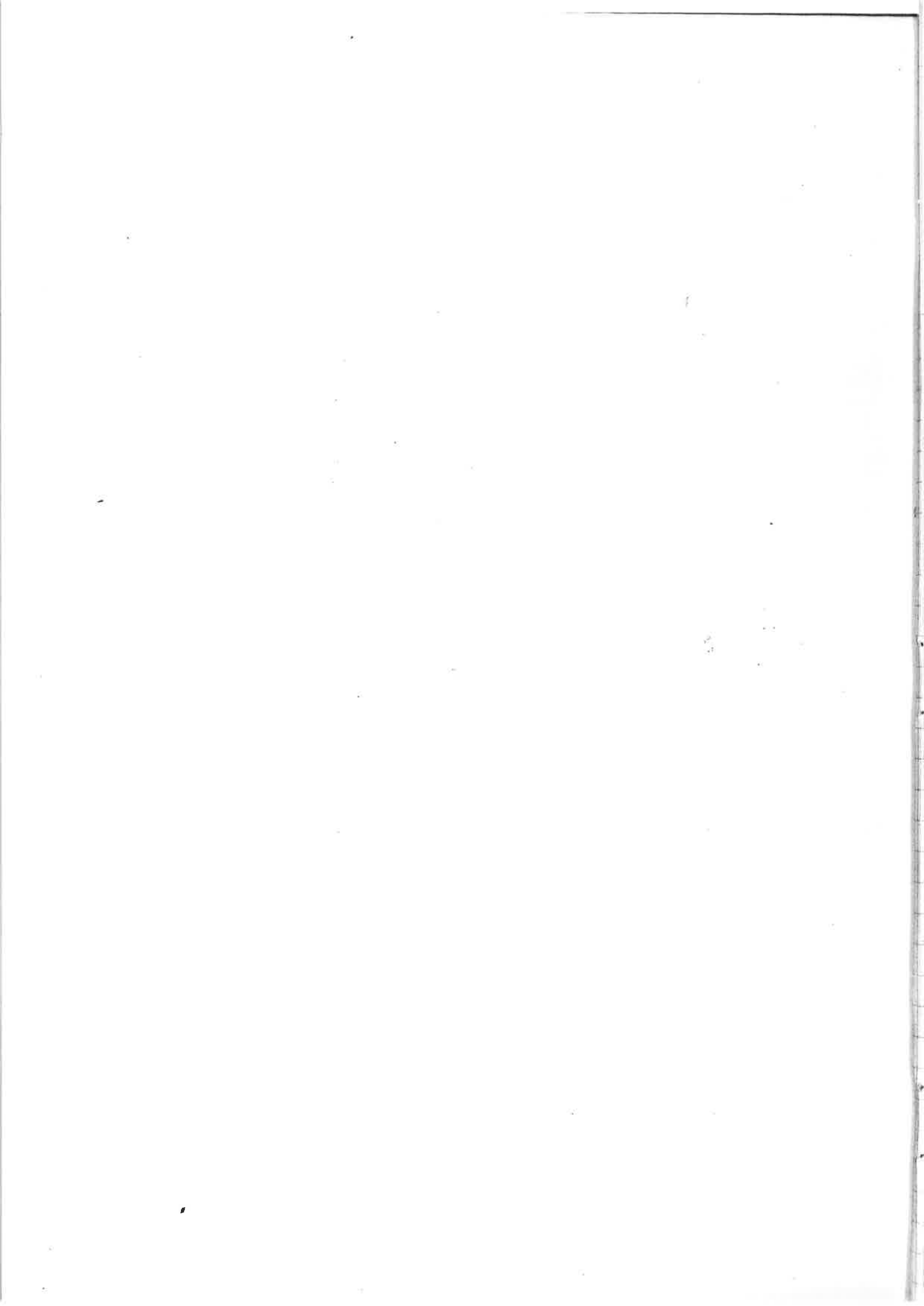
Näytelmän ohjaaja Toivo Mikkola kertoi, että henkilöt Tukkijoella näy- telmään on otettu tyyppi-perusteella. Jo viime syksynä aloin katsella kuh- molaisia «sillä silmällä» ja sieltä- hän ne löytyivät henkilöt Tukkijoel- la tapahtumiin, osa entisiä tuttuja ja osa ihan ensikertalaisia.

Yleisökin osallistuu

Tukkijoella on aina ollut suosittu näytelmä. Näytelmästä on vanhempi

ja uudempi versio, tämä Kuhmossa esitettävä on se uudempi. Näytelmä on muotoiltu niin, että tukkilaiset ikäänkuin lähtevät yleisön joukosta. Esitys alkaa sillä, että tukkilaiset ja kylänväki musisoivat ja tanssivat eteisaulassa. Ja kun näytelmän kes- täessä tulevat eteen kihlajaiset, niin näyttelijät hakevat tanssikavereita jopa yleisön joukosta. Kun näyttä- möllä lauletaan «Vielä niitä honkia humisee» ja «Tula tuulan tuli tuli tei», niin jälleen yleisö voi osallistua.

Ne kaksi tuntia, jotka näytelmä kestää antavat jokaiselle jotakin. Tukkijoella esitetään vielä seitsemän kertaa. Kannattaa käydä, ei tiedä vaikka pääsee tanssimaan humppaa ikinuoren Pietolan isännän kanssa!

»Hih hei, huh hei meljään Malja keittää kahvit, pessee pajjat. Miten maailma pyssyis silloin jos ei Maijaa ois.« Näin kaikuu tukkilaiden ylistyslauu Maijalle, joka lopulta saa saakin Tojarinsa.

TUKKILAISET LÄHTEVÄT

Kuhmon Tukkilaiset esiintyvät viikonvaihteessa viimeisen kerran. Näytännöt vappuna 1.5. klo 15.00 ja 19.00 sekä 3.5. klo 19.00 Lukion juhlasalissa.

Näytelmä on saanut varauksetoman suosion ympäri Kainuuta. Väkeä on käynyt linja-autoittain mm. Kajaanista, Sotkamosta kaksi kertaa ja Suomussalmelta.

Kaikki tähän asti esitetyt näytännöt ovat olleet loppuunmyytyjä. Yleisöä on kaikenkaikkiaan käynyt lähes 1200 henkeä. Mm. Kostamuk-

sessä oli väkeä yli 400 henkeä.

Tukkilaiset vierailevat kesän aikana mm. Suomussalmen kesäteatterissa ja mahdollisesti myös Seinäjoella.

Kuhmolainen yleisö on todellakin pitänyt ja nauttinut Tukkilaiden raiakkaasta menosta ja lauluista.

Näytelmän on ohjannut Toivo Mikkola. Tanssien suunnittelu ja ohjaus Maire Lehtinen.

Vietä viimeiset kerrat Tukkilaiden kanssa. Tervetuloa...

Tukkijoki Köhäkässä

Kuhmolaisteatterin esittämä Tukkijoella näytelmä tuli suosituksi kuhmolaisten katsojien parissa.

Viime lauantaina »Tukkijoella« pakkasi kimpunsu ja kampsuunsa linja-autoon ja matkasi suomussalmelaisten vieraaksi Köhäkä-tapahtumaan.

Kuhmolaisteatterilla oli kaksi näytäntöä ja huolimatta sateisesta kesästä näytösten aikana oli pouta. Ainoa joka teki kiusaa olivat verenhimoiset sääsket ja mäkäräiset joiden mielestä paras syöntiaika on silloin, kun ihminen on keskittynyt katselemaan jotain.

Ämmänsaaren Lomakylän vieressä sijaitseva kesäteatteri täyttyi turisteista, Köhäkä-tapahtumaan osallistuvista vierailijoista ja tietenkin suomussalmelaisista, jotka vuodesta toiseen ovat seuranneet samassa paikassa esitettävää »Ryysyrannan Jooseppia«.

Nyt päästiin ulkoilmaan

Suomussalmelaisten »Köhäkä« on sarja tapahtumia, joilla tarjotaan viihdykettä pitäjäläisille ja turisteille. Kuhmolaisten Tukkijoella oli valittu yhdeksi »Köhäkän« numeroksi. Mielellään kuhmolaiset Suomussalmelle matkasivatkin, sillä Tukkijoella on mukava tulla.

Kuhmossa esityspaikka on sisätiloissa. Ämmänsaaren kesäteatterin rakennelmat ja ympäristö loivat todellisen tukkijoen tunnun. Maija kahvipannuineen ja Tolari nokisine naamoineen olivat oikeassa ympäristössä.

Pikkuinen Kustaa yksipohjaisine kenkineen tepasteli luontevasti veräjältä näyttämölle. Ärhäkän oloinen Pietolan isäntä könttäsi kuin kuka tahansa vanhuuttaan köpiskö isäntä kotipihallaan. Tukkijoella oli tunnelmaa

Köhäköijään kunnolla

Katsomosta tapasimme hieinan ennen esityksen alkua suomussalmelaisen Irma Pakusen. Hän kertoi olevansa lomalla ja koska on menossa »Köhäkä« niin kaikissa tilaisuuksissa on käytävä. »Köhäköin« kunnolla, hän sanoi.

»Tukkijoella-näytelmää en ole aikaisemmin nähnyt, joten senkin puoleen on mukava tämäkin nyt nähdä.«

Almo Nygord seiso i teatterin portinvartijana. »Kuhmolaisten Tukkijoella on ihan hyvä näytelmä, katselin sen jo päivällä. Toivottavasti iltanäytökseen tulee enemmän väkeä«, Nygord sanoi toivorikkaana ja tarkisti samalla, että kaikilla teatteriin menevillä oli pääsylippu menevillä oli pääsylippu.

Timo Johansson Kota-teatterin näyttelijä Karhulasta tuli katsomaan miten kuhmolaiset tukkijoestaan suoriutuvat. »Olen nähnyt tämän niin monta kertaa ja monenlaisena versiona, että ei oikein tiedä miten suhtautua. Huomenna esiinnyimme tällä samalla näyttämöllä Havukka-ahon ajattelijassa.«

Näytännön jälkeen Johansson oli ihan tyytyväinen.

»Kustaa oli hyvä ja uskovaisten naisten kohtaus oli myöskin hyvä. Väkinä meina silti pitkäsyttyä, kun itsekin on niin monta kertaa ollut Tukkijoella.«

Viiden ikäinen Taina Lummi kyseli huolekkaana äidiltään: »Onko tämä sitä teatteria«, ja seurasi tiiviisti mitä näyttämöllä tapahtui. Välillä mielenkiinto herpaantui ja tuottaakseen kanssaeläjilleen iloa, Taina ja-

Tukkijoella vieraili suomussalmelaisen Köhäkässä. Luonnonläheinen näytelmä sopi hyvin esitettäväksi kesäteatterissa. Suomussalmelaisten lisäksi katsomossa oli paljon matkailijoita ja Köhäkän vieraita.

keli luonnonkukkiä kaikille lähellä istuville.

Kuin yhdestä suusta kaikki katsojat olivat hyvillään siitä, että näyttelijät käyttivät murretta esityksessään.

Maija on ku tiakonissa

Teuvo Pakkalan kirjoittama teksti on elävää ja täynnä osu-

via sanontoja. »Siellä se Maija seisoo ku tiakonissa«, haikailee Tolari. »Ota se kirja kaoniisti kätteesi ja laeta se jokapäiväinen leipä peähäsi«, komentaa Maija. »Ompa se rakkaus sukela tauti, riivaa se meitä ja riivaa se teitä«, laulavat tukkilaiset.

Kuhmolaisteatteri on esittänyt Tukkijoella-näytelmän jo kymmenkunta kertaa ja roolit ovat muovautuneet esittäjilleen kuin tilaustyönä.

**ttäri — Jukka Pöyhtäri — sai jälleen kerran todeta millaisia ovat tukkilaiset. Tukalasta tilanteesta
net pelastaa väliaika.**

Roolijako

Rakastettavana lököpöksy-Tolarina **Kauko Huusko**, touhukkaana **Maijana Aune Pulkkinen**, jämäkkänä **Turkana** näyttelevä kunnanlääkäri **Hannu Glad**, herkkänä **Katrina Selja Piirainen**, harmaaviuksisenä **Pietolana Pentti Lampinen**, rehtinä **Huotarina Seppo Kyllönen**, jempäänä **Annina Leena Nuortila**, häkeltyneenä **Rättärinä Jukka Pöyhtäri**, uskovaisina naisina hyvin osansa esittäneet **Lilja Kyllönen**, **Majja-Katri Mäkinen**, **Annikki Kartimo-Kivloja** ja **Eevi Kyllönen**. Orpopoika **Kustaata** esitti vakuuttavasti **Marko Helkura**. Tukkilaisina, **Kasurina Mikko Klemetti**, **Toikana Matti Pikkarainen**, **Otermana Leevi Kivloja** ja **Valeena Kalevi Välsänen**. Pirhakkoina kyläntyttöinä **Sari Pesonen**, **Marja-Leena Virnes**, **Anne Peltola**, **Pirjo Kokkomäki**, **Riitta Sahlström** ja **Eeva-Liisa Taurainen**. Näytelmän on ohjannut **Toivo Mikkola**.

Vetelyksen ohjaajana toiminut Pertti Hakala oli paneutunut tehtäväänsä huolella, mitä hän myös vaati ohjattaviltaan. Tiukkaan tahtiin Kuhmolaisteatteri salkin näytelmän esityskuntoon — ja kaiken lisäksi varsin nautittavassa muodossa.

Näyttämö soveltuu hyvin tämän tyyppiselle näytelmälle. Tosin taustalla olevalla maantiellä liikkuvat autot häiritsevät varsinkin

katsomon yläriveillä olevien keskittymistä, mutta viime kesänä istutetut puut ja pensaat ovat hyvässä kasvussa, joten tämäkin ongelma tulee poistumaan ajan myötä.

Kelpaa Vetelys vieraallegin

Kuhmon kesäteatterin esitykset ovat muodostuneet varsin suosituiksi retkeilykohteiksi. Ensiesityksessään paikkakunnan ulkopuolelta tulleita oli katsomossa useita kymmeniä. Mukana olleet kuhmolaiset kauppateknikot saattoivat ilokseen todeta, että Vetelys kelpasi myöskin täällä vieraillelle kainuulaisten kauppateknikkojen joukolle. Osasuoritukset todettiin parinkymmenen kauppateknikon ja heidän perheenjäsentensä taholta erinomaiseksi.

Näytelmän todettiin kuitenkin olevan tyyppillisen kesäteatterinäytelmän - samantapaisia kun nähdään muuallakin. Ongelma ei kuitenkaan ole yksinomaan Kuhmolaisteatterin, sillä samainen asia vilahdaa esille muuallakin. Ilmeisesti kainuulaiset kauppateknikot kaipaavat jotain omaleimaista sellaista kuin takavuosien Härkähäät, Kettuvaari ja Vartioitu kylä, joissa oli vahva kuhmolainen leima myös näytelmän sisällössä. Mainitut näytelmät ovat myöhemmin osoittautuneet sellaisiksi, että ne ovat olleet kelvollisia muidenkin teattereiden ohjelmistoon.

Kuhmon kesäteatterin Vetelys-näytelmä ei ole suinkaan vetelää vesivelliä, vaan tanakkaa teatteria. Ohjaaja Pertti Hakala Oulun Kaupunginteatterista on saanut kuhmolaisineen esityksen pyytetyksi hyvin koossa ja ottanut mukaan farssimaisia aineksia, vaikka Vetelys ei varsinainen farssi olekaan.

"Harvinaista, että näyttelijät venyivät parhaisiin suorituksiin ensi-illassa. Tavallisesti hioutuminen tapahtuu näytelmän vanhetessa", kiitti joukkoaan Pertti Hakala. "Tuollaiselle yleisölle on niin helppo näytellä", sanoivat puolestaan näyttelijät.

Virolaisen Hugo Raudseppin tekstiin pohjautuva nelinäytöksinen komedia Vetelys on julkaistu vuonna 1932. Näytelmää on Kuhmossa esitetty aiemminkin, sillä vuonna 1956 Vetelys käväisi Tuupalan Myllypirtillä. Nyt esityspaikkana on Multikankaan kesäteatteri, joka sijaitsee kuuden kilometrin päässä kirkolta ns. vanhan Kajaanin tien varressa.

Multikangas on kesäteatterin paikaksi mainio. Näkyvyys ja kuuluvuus ovat hyvät, eikä ohjaajan arvelema liikenteen melukaan Vetelystä häirinyt. Kuumasti porrottanut aurinko pani näyttelijät siristelemaan silmiään, mutta yleisöllä oli mukavan lämmin. Ja parempi tietysti on pieni aurin-gosta johtuva kiusakin kuin vesisade.

Vetelyksen tapahtumapaikkana on Perämäen talon piha ja pihapiiriksi näyttämön oli lavastanut Kauko Huusko.

Naimapuuhut testamentin myötä

Perämäen Kustaa parka. Hänen

Vetelys Kuhmon kesäteatterissa

"Meillä on ollut 22 harjoitusta täällä Multikankaalla ja lukuharjoitukset päälle. Ihmettelen kuhmolaisten energisyyttä, että he ovat tämän jaksaneet", sanoi Kuhmon kesäteatterin tämän kesän näytelmän ohjaaja Pertti Hakala. Hän on työssä Oulun Kaupunginteatterissa, mutta on lupautunut vastaamaan "Vetelyksen" ohjauksesta.

"Ensi-iltaan (28. 6.) on enää kymmenen päivää. Nyt ei enää pidetä yllä sellaista rääkkiä kuin tähän asti; nyt hiotaan ja jäähdytellään", lupasi ohjaaja.

"Vetelyksen" esityspaikkana, Multikankaan kesäteatteria, Pertti

Hakala piti oikein hyvänä, joskin ylimmille penkkiriveille tien äänet kuuluvat häiritsevinä. Tien ja teatterin väliin toivoisi jonkinlaista "äänivallia", sanoi Hakala.

"Tiukkaa tämä on ollut. Muutamassa lukuharjoituksessa en ole ollut, mutta Multikankaalla on harjoiteltu yhdessä. Roolit näyttävät istuvan hyvin, eikä mitään vaihtoja ole tarvinnut tehdä", Hakala kertoi.

"Koulutusta, koulutusta ovat hrjoitukset olleet. Niin minulle kuin näyttelijöillekin", tuumii Pertti Hakala.

"Koulutusta on totisesti saatu", sanovat näyttelijätkin. "Harjoitukset ovat olleet rankkoja, mutta ehkä juuri siitä syystä ne ovat myös paljon antaneet."

Saanko esitellä - Vetelys

Rikkaan enon testamentin määräykset pakottavat laiskan talollisenpojan Kustaan (Pertti Lamminen) kiireen kaupalla lähtemään vastenmieliselle kosiomattakalle.

Talon juonitteleva renki Jooseppi (Veikko Huotari) yrittää johtaa asioiden kehitystä toivomaansa suuntaan. Vasta Tiiu-neidon (Seija Piirainen) suudelma herättää Vetelyksen miehistä vaistot ja kääntää asiat oikealle tolalleen.

"Vetelyksessä" esiintyvät myös: Mari, Leena Nuortila, Maali, Elina Pääkkönen, Eedo, Matti Tervo ja Taneli, Kauko Huusko.

"Vetelyksen" on kirjoittanut Vi-

ron itsenäisyysajan huomattavin draamakirjailija Hugo Raudsepp. Hänen tuotannossaan oli pääpaino komedioilla. Entisestä sanomalehtimiehestä ja pakinoitsijasta kehittyi hyviennäyttämötyyppien luoja. Hän kuvaa usein farssimaisen iloittelevasti nousuyhteiskuntaa ja uudenlaista maalaiselämää.

Raudseppin kansankomedioiden menestys avasi yleisön ja kirjailijoiden silmät uudelle tyylille ja aihepiirille. Syntyi joukko laita-kaupunki- ja kyläkomedioita muistuttavia näytelmiä, joiden yhteisinä piirteinä olivat iskevä vuorosanailu ja eroottiset vihjailut.

"Vetelyksen" lisäksi Raudsepp on kirjoittanut mm. Mikumärdissä on kesä. Salongissa ja vankilassa ja Siunattu kaistapäisyys. (sk)

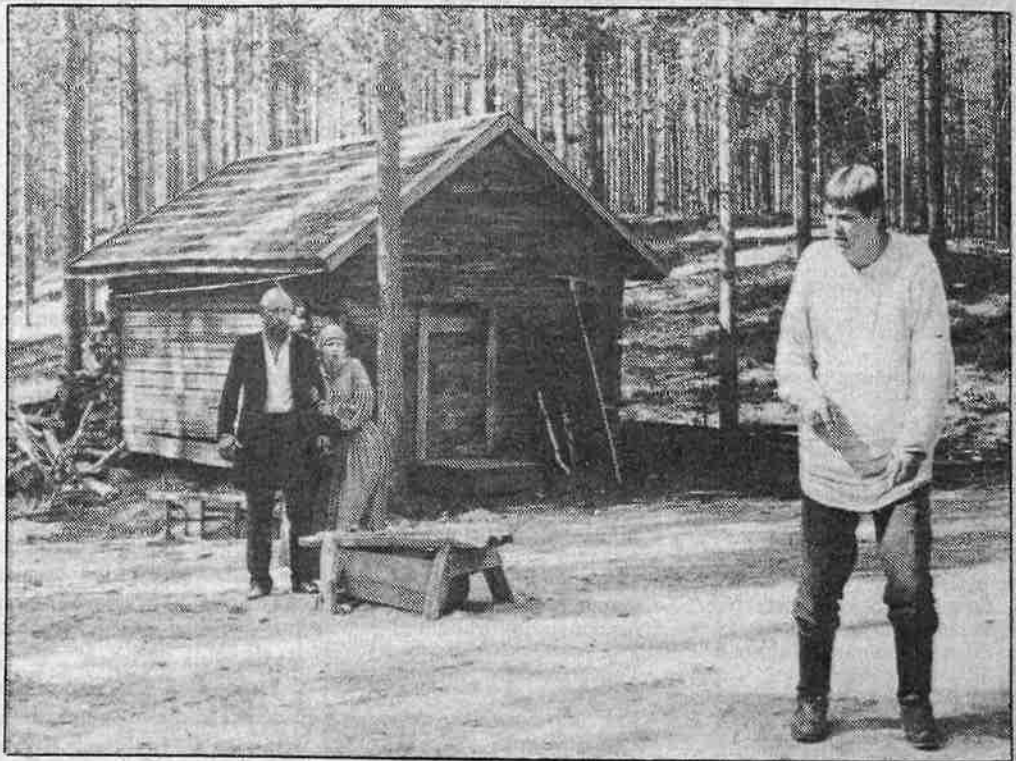
Jämerä

Vetelys Kuhmon kesäteatterissa

laiska, mukava elämänsä menee kerralla sekaisin, kun Taneli, Ristimäen isäntä ja kirkkovaartti (Kauko Huusko) tulee ilmoittamaan, että Kustaa (Pentti Lampinen) saa perinnöksi 300 ruplaa. Mutta, mutta, Kustaa-vetelyksen pitäisi ottaa akka ja hommata lapsikin. Tämä viimeksi mainittu tuntuukin Kustaasta kaikkein työläimmältä.

Eipä hätää, sillä Perämaessa on renkinä Jooseppi (Veikko Huotari), jolta keinot eivät ensi häntään loppu. Näyttää jo välillä siltä, että Ristimäen Tanelin Tiiu-tytär (Seija Piirainen) ei saakaan Kustaata.

Huolestumisen hien sai kuitenkin pyyhkäistä pois, sillä toisensa saavat niin Kustaa ja Tiiu kuin Jooseppi ja Maalikin (Elina Pääkkönen). Helpotuksesta huokaisi myös Perämaen Mariemäntä (Leena Nuortila).

Kustaa on jälleen tiukilla. "Kosikko vai etkö", tiukkaa Ristimäen Taneli.

Herkullista vuorosailua

Raudseppin tekstissä aivan vilisee herkullisia ilmauksia. Esimerkiksi Kustaa oli kasvatettu jumalanviljalla ja kalliilla puotisuolalla. Tai nukkuminenkin tapahtuu jumalan kunniaksi, kunhan se tapahtuu kirkossa.

Mutta vuorosanat eivät riitä, jos näyttelijät vain puhua pölättävät, vaikka kuuluvastikin. Joissakin näytelmissä tällaista "roolityötä" tapahtuu, mutta ei Vetelyksessä. Ohjaaja on vaatinut näyttelijöitä paneutumaan pikkupiirtoa myöten ilmeisiin ja eleisiin ja sitä kautta on näytelmään saatu viimeistellyn maku.

Aina silloin tällöin esille pilkkaa farssimaisia piirteitä. Kunnallevan Kustaan ja Tiiun ensisuu-delma ja Kustaan työntö sen seurauksena irrotti ylläostä selkä-keikkanaaurun, mutta kohtaus ei kuitenkaan mene yli, vaan pysyy koko ajan käsissä.

Luotettavaa roolityötä

Kustaa-vetelyksen raskaan osan veti Pentti Lampinen. Hänen kehityksensä patalauskasta pojanvötkäleestä ravakaksi työntökin syliinsä tarpeen tullen sieppaavaksi mieheksi tapahtuu johdonmukaisesti.

Pentti Lampisen ohella kuhmo-laisteatterin kantavia voimia on Kauko Huusko. Vielä juhannuksen aikaan harjoituksissa Huuskon Tanelissa oli aimo annos Tuk-

kijoen Tolaria. Mutta Kauko lie-nee saanut Tolarinsa hukutetuksi, ottiatuota, tukkijokeen.

Luihu, mutta lopussa miehistyva renki Jooseppi oli Veikko Huotarin tasokasta työtä. Vain muutamissa vauhdikkaimmissa kohtauksissa ääni katosi hieman. Myös Jooseppiä tukeva paimenpoika Eedo (Matti Tervo) sa-naili yksitotisen jouhevasti emänälleen.

Naisväki Mari, Maali ja Tiiu olivat miehiä hieman vähemmän näyttämöllä. Siunusteleva ja poikaansa puolustava Mari saa

Leena Nuortilalta reippaan tul-kinnan. Tiiu, Seija Piirainen, on hiljainen, mutta minhan ne kun-nolliset talontyttäret olivat ja ovat vieläkin. Sama koskee Elina Pääkkösen Maalia, vaan käyhän se noinkin.

Lähes täysi katsomo sai todeta yksimielisesti: Kuhmon Vetelys on kiva kaveri.

Teksti ja kuvat
SEPPÖ KÄMÄRÄINEN

Vaikka näytelmän nimi onkin "Vetelys", ei harjoituksissa vetelehditä. Mari (Leena Nuortila), Vetelys (Pentti Lampinen) ja Taneli (Kauko Huusko, oik.) pohtimassa sikarien hintaa.

Maanantaina 13. päivänä heinäkuuta

KUHMOLAINEN

Multikankaan Vetelys

Keskiviikkollainen kaunis sää suosi kesäteatterin ystäviä. Katsomo olikin miltei täynnä.

Paljon se yksi vahingossa saatu suudelma saa aikaan - sen totesivat katsojat Kuhmolaisteatterin esittäessä Vetelystä Multikan-kaan Kesäteatterissa.

Viikkokausia yritettiin Vetelys näyttää puheen paljoudella, mutta tuloksetta. Tiun suudelma oli kuitenkin se, joka sai Vetelyksen toisiin aatoksiin.

Hugo Raudseppin kirjoittama Vetelys kutkuttaa nauruhermoja ja viihdyttää yleisöä vielä tämän viikon ajan.

Siinä se Vetelys pyllötti. Huolellisesti sekoitetut makuukset allaan. Ei auttaneet äidin taivaste-
lut, että miksikä tuosta pojasta on tullut tuommoinen, vaikka »ahkerien ihmisten pentuhan se on».

Vetelys puolestaan tuumaa: »Kun on täysi vatsa ja hyvä uni, niin eipä niitä sivistyksiä kaipaa». Ristimäen isäntä kirkkoväärtti parahtaa: »Onko kirkkoväärtti mi-
kään lelu!»

Pertti Hakalan mainio ohjaus ottaa näyttelijöistä kaiken irti.

Vetelyksen viimeiset näytökset ovat ensi keskiviikkona ja sunnuntaina.

Lavastus: Kauko Huusko

Henkilöt:

Mari, Perämäen emäntä - Leena Nuortila

Kustaa, hänen poikansa, vetelys - Pentti Lampinen

Jooseppi, renki - Veikko Huotari

Maali, palvelustyttö Perämäen talossa - Elina Pääkkönen

Eedo, paimenpoika - Matti Tervo

Taneli, Ristimäen isäntä, kirkko-
väärtti - Kauko Huusko

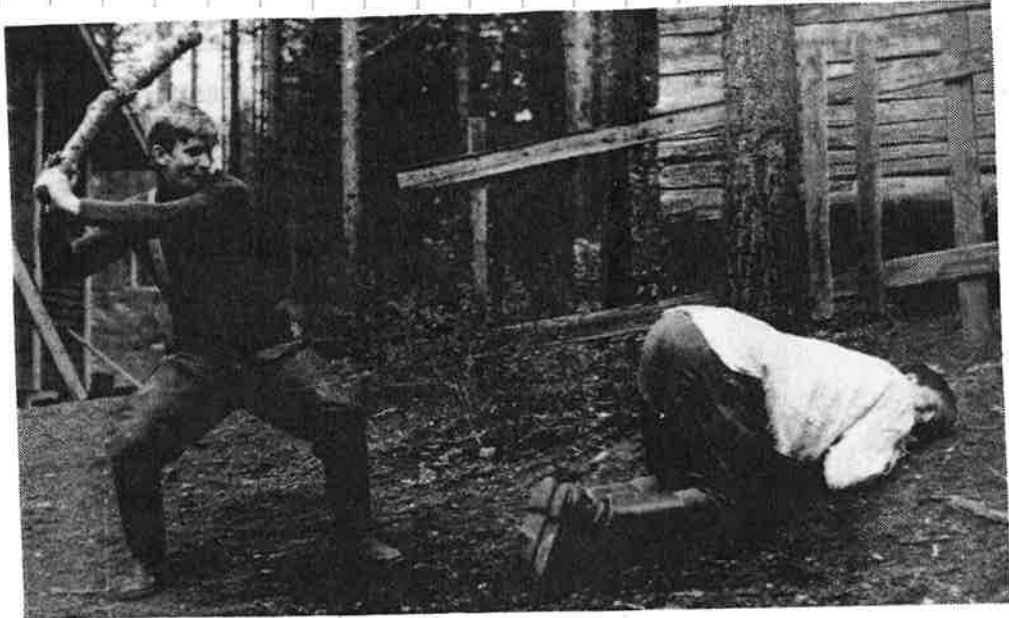
Tiiu, hänen tyttärensä - Seija Piirainen

Tiun pusu sai Vetelykseen eloa. Pusu innosti Vetelyksen sellalain suoritukselln, että renki Kustaakin ihmetteli, jotta mikä se isäntään on mennyt.

Mikä hätä sinun, poikaseni, on vaimo ottaa. Tyttö tuotiin nenäsi alle. Taneli puhuu rovasille. Jooseppi pistää hevosen aisoihin. Ja minä autan paremmat pöksyt jal-
kaasi. Sinä senkun istut kärryihin ja annat mennä.

Suolataanpas joku rapsu tuonne takapihalle, josta kaikki pahat himot ja syntilustit tulevat. Voi slän sipuli, varsan vapuli, koiran kapuli ja lampaan laatikka, olkoon tämän vaivan voide ja haude!

VETELYS

4- näytöksinen komedia

Kirj. Hugo Raudsepp

Suom. Otto Al'-Ant

Ohjaus Pertti Hakala, Oulun Kaupunginteatteri

Lavastus Kauko Huusko

HENKILÖT:

MARI, Perämäen emäntä	Leena Nuortila
KUSTAA, hänen poikansa, vetelys	Pentti Lampinen
JOOSEPPI, renki	Veikko Huotari
MAALI, palvelustyttö Perämäen talossa	Elina Pääkkönen
EEDO, paimenpoika	Matti Tervo
TANELI, Ristimäen isäntä, kirkkoväärtti	Kauko Huusko
TIIU, hänen tyttärensä	Seija Piirainen

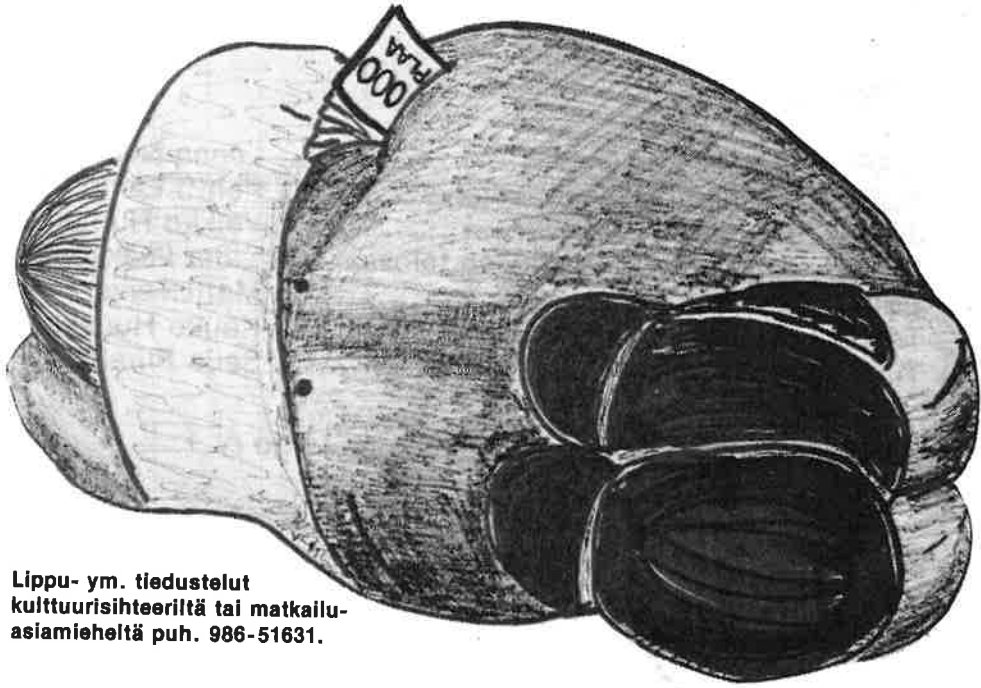
Esitysoikeudet: Suomen Näyttämöiden Liitto ry

81

KUHMOLAIS TEATTERI

**NÄYTÄNNÖT
MULTIKANKAALLA**

su 28.6. klo 14.00,
ke 1.7. klo 18.30,
su 5.7. klo 14.00 ja 18.30,
ke 8.7. klo 18.30,
su 12.7. klo 14.00 ja 18.30,
ke 15.7. klo 18.30,
su 19.7. klo 14.00 ja 18.30

Lippu- ym. tiedustelut
kulttuurisihteeriltä tai matkailu-
asiamieheltä puh. 986-51631.

HUGO RAUDSEPPIN HUVINÄYTELMÄ
OHJAUS: PERTTI HAKALA, Oulun kaupunginteatteri

VETELYS

Yläasteen näytelmäkerho esitti Topeliuksen Hyrrä-näytelmän

Yläasteen oppilaiden näytelmäkerho valmisti syksyn aikana Sakari Topeliuksen näytelmän Hyrrä. Näytelmä esitettiin kaksi kertaa viikonvaihteen aikana.

Näytelmän toteutuksesta vastasivat **Leena Nuortila, Helena Rautiainen ja Pentti Lampinen** sekä 15 oppilasta.

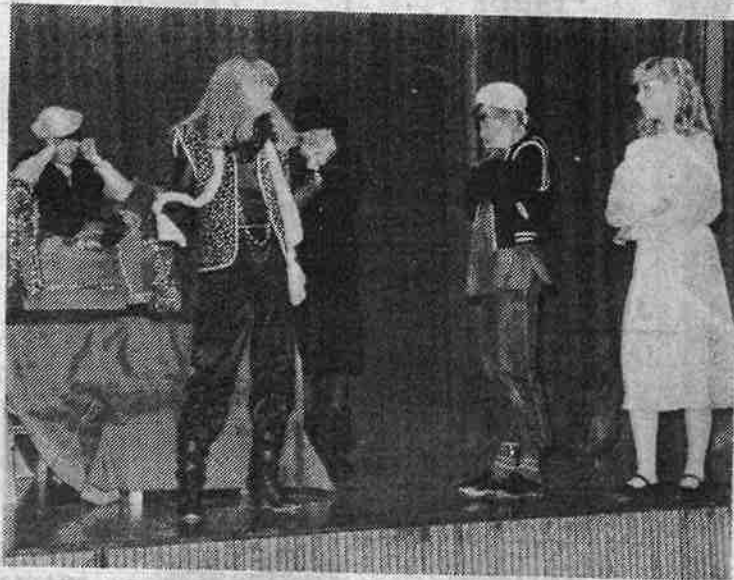
Perinteinen Hyrrä -näytelmä sisältää tuttuja sadun henkilöitä. Yläasteen oppilaiden näytelmässä tutut »oliot», kuten esimerkiksi haltija, olivat saaneet uuden nykyaikaisen ilmeen.

Ken saa prinsessan ?

Hyrrä on prinsessa Liukaskieli, joka »kärsii huolestuttavassa määrässä suuren kaunopuheliaisuuden tulvaa... ja koko valtakunnan onni ja menestys ovat siten vaarassa...» Niinpä Pop-kuningas julistaa kaikille maakunnan naimattomille miehille tilaisuuden saada prinsessan puolisoseen.

»Ja se, joka onnistuu saada hänen korkeutensa vaikenemaan viisi minuuttia, kuulkaa, vain viisi minuuttia! - saa hänet puolisoseen ja koko pop-valtakunnan.»

Tyhmä Olli yllättää kaikki saaden Liukaskielen vaikenemaan, mutta heidän hääjuhlassaan tulee eiteen suurempi yllätys. Prinsessa Liukaskieli eli Hyrrä ei olekaan prinsessa. Mestari Jukan ja hänen vaimonsa löytämä tyttö-lapsi, Liisa, paljastuu oikeaksi prinsessaksi.

Yläasteen näytelmäkerho teki alunperin joulujuhlaansa Topeliuksen näytelmän Hyrrä. Ja Hyrrä hyrräsi niin, että korvia kirveli. Moista pölytystä kuuntelemissa taustalla Pop-kuningas, Tyhmä Olli ja Liisa, joka paljastuikin oikeaksi prinsessaksi.

Kunnon sadun tavoin tämäkin tarina päättyi onnellisesti yllättävistä käänteistä huolimatta.

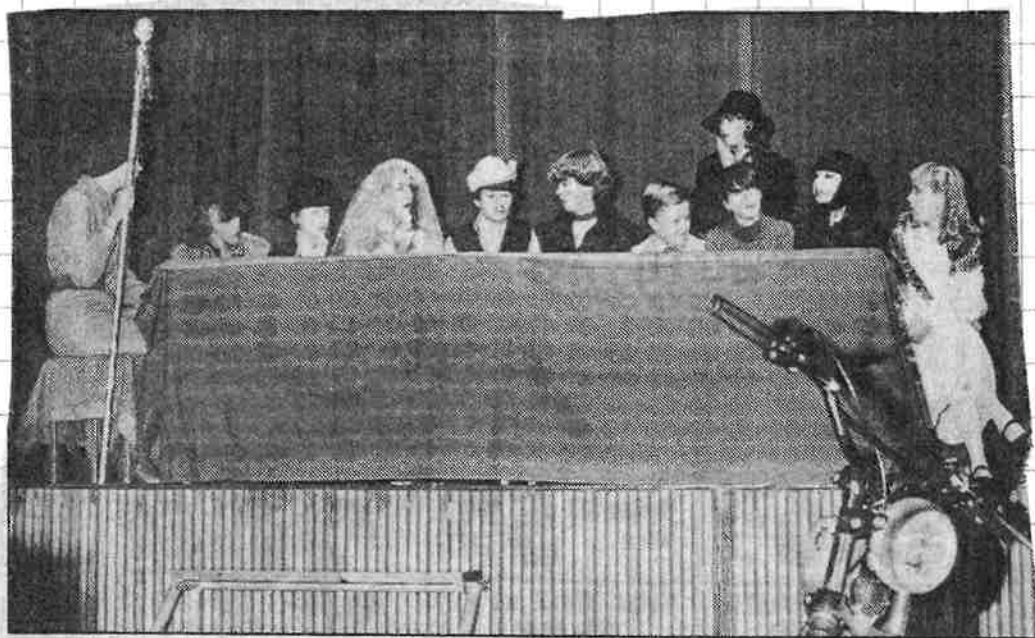
Kerholaiset teatteriretkelle

Näytelmässä esiintyivät **Kirsi Pylväs** Pop-kuninkaana, **Tuula Tolonen** kuningattarena, **Hanna Taurialainen** Prinsessa Liukaskieleinä eli Hyrränä. **Sari Kyllönen** esitti maaherratar Koipelinia, **Anne Pehkonen** Raatimies Tarria, **Erja Turunen** Kapteeni Puksia ja hänen tyttärtään Hippaa **Pirre Pääkkönen**. Mestari Jukkana oli **Jouni Helkkinen** ja hänen vaimo-
aan **Minna Solkkonen**. Poikina olivat Hauska Pekka eli **Jarkko Pit-**

känen, Viisas Matti eli **Antti Piirainen** ja Tyhmä Olli eli **Paula Huotari**. Liisaa eli todellista prinsessaa esitti **Maarit Kärrä**. Lisäksi mukana olivat **Sirkka Kinnunen** Haltiatar Lottotyttöinä ja **Anu Puumalainen** Louhina.

»Ja vuosi vuodelta kasvoi Hyrrän löpöttelyhalu yhä suuremmaksi. Mutta nyt, kun hän on jo viidentoista vanha... Ei kukaan jaksakaan häntä kuulla. Jokainen tukkii korvansa ja kaikki käyvät paksum huivit pään ympärille käärittyinä, aivan kuin hammastaudissa. Ja sitten he eivät kuule, mitä toiset sanovat.»

- Saadut varat käytetään kerholaisten teatterimatkaan Kajaniin, kertoi Leena Nuortila.

Kuhmon yläasteen näytelmakerho esitti modernisoimaansa Hyrrä-näytelmää yleisölle lauantaina ja sunnuntaina.

Kuhmon yläaste esitti uudenaikaisen "Hyrrän"

Kuhmon yläasteen näytelmakerho esitteli syyskauden uuras-tuksensa tuloksen yleisölle. Lauantain ja sunnuntain näytän-nöissä esitettiin Topeliuksen "Hyrrä"-näytelmää, joka kerho-laisten käsissä oli kokenut nuor-rensusleikkauksen - mestari Jukka oli huoltamon omistaja, noita Louhi liikkui mopolla ja niin edelleen.

Näytelmä ohjaajina toimineet Leena Nuortila, Helena Rautiainen ja Pentti Lampinen, kertoivat kerhon vahvuuden olevan tätä nykyä 15. "Näillä näytännöillä saamamme rahat käytämme teatteriretkeen, joka tehdään Kajaan-niin", kertoivat ohjaajat.

Prisessa Hyrrää esitti Hanna Tauriainen, kuninkaan osassa nähtiin Kirsi Pylkäs ja kuningat-tarena Tuula Tolonen, Merja Turunen, Sari Kyllönen, Anne Peh-

konen ja Pirre Pääkkönen esitti-vät kapteeni Puksin, Koipeliinin, raatimies Tarrin ja Hipan roolit.

Huoltamon omistaja mestari Jukka oli Jouni Heikkinen ja hä-nen vaimonaan nähtiin Minna Soikkonen. Heidän lapsiaan esit-tivät Maarti Kärrä, Jarkko Pit-känen, Antti Piirainen ja Paula Huotari. Lisäksi mukana olo Lotto-tyttö, Sirkka Kinnunen ja mopoileva noita Louhi, Panu Puumalainen. (sk)

-82

ANNA-LIISA

Ohjaus: Toivo Mikkola

Ei murheellinen kokeilu

Kuhmoalisteatteri on lähtenyt tänä talvena vaatimaan kokeiluun tuottaessaan yhdessä kansalaisopiston näytelmäkerhon kanssa Minna Canthin murhetta tihkuvan "Anna-Liisan".

Kulttuurisihteeri Toivo Mikkolan ohjaama esitys pysyy hyvin kasassa, vaikka muuta-

mat kohtaukset ontuvat lähinnä puutteellisten esitystilojen takia. Nimiosaan löydetty ensiker-
talainen Riina Takala selviytyi urakastaan kiitettävästi – kuuluipa katsomosta käsiohjel-
man lupaamia niiskahduksiakin.

Kyynisemmin tarkastellen Canthin vuonna 1895 kirjoittama näytelmä on kyllä epätodellinen ja sanomaltaan vähäinen. "Anna-Liisaa" tosin pidetään Canthin näytelmätuotannon kärkipäähän kuuluvana.

Anna-Liisa on Kortesuon talon tyttö, jonka talon Mikko-renki 15-vuotiaana viettelee ja saa ras-kaaksi. Epätoivoinen tyttö synnyttää lapsen salaa metsässä ja tukehduttaa sen. Mikon äiti hau-taa ruumiin ja Mikko itse on kalppinat Saarijärvelle tukkitöi-hin.

Neljän vuoden päästä Anna-Liisa on menossa onnellisiin nai-misiin komean talollisen Johan-nes Kivimaan kanssa. Ilkeän äi-tinsä kautta Mikko on kuitenkin saanut vihin asiasta ja tulee peri-mään morsiantaan kaksi päivää ennen kuulutuksia.

Anna-Liisan salaisuus paljas-tuu ja tytön sisäinen kärsimys päättyy ukkosen jylistessä us-koon tulemiseen. "Ei ole syytä suruun", toteaa näytelmän pappi naivisti, kun vallesmanni taluttaa Anna-Liisan käsiraudoissa Hä-meenlinnan vankilaan.

Kuhmolaisteatterin esitys pe-rustuu näyttelijöiden omaan il-maisuvoimaan. Lukion saliin pystytetyllä lavalla on lavasteina ainoastaan neljä räsymattoa, kei-nu sekä kirves pölkkyineen.

"Mitään turhia kalusteita ei ole, josta näyttelijät voisivat ha-kea tukea ilmaisun, motivoinnin tai kontaktien herpaantuessa. Näyttelijöiden on omalla fyysi-kallaan ja äänellään ilmennettä-vä yhteisönsä," perustelee ohjaa-ja menettelyä.

Tyyliरिकon aiheuttaa silti näyt-telijöiden kirjava pukeutuminen. Kun suurin osa on vaateitettu näytelmän kirjoittamisajan tyy-liin, muutamat farmariasukset ei-vät sovi kuvaan. Eivät vaikka "näytelmällä ei ole tapahtuma-aikaa", kuten ohjaaja totesi en-nen esitystä.

Riina Takalan ohella vetää vankimman roolin Mikon äiti Husso (Seija Piirainen), pahan ruumillistuma. Kortesuon isäntä (Hannu Glad) ja Riikka-emäntä (Leena Nuortila) tekivät varmaa roolitvötä erityisemmin loista-matta.

Terö Poukkanen Johanneksena ja Veikko Huotari Mikkona eivät olleet erityisen uskottavia. Myös nimismies (Tapio Pääkkönen) lehtiöineen muistutti enemmän nuorta passipoliisia kuin vakaata vallesmannia.

Anna-Liisan pirteää pikkusis-koa esitti Eija Kyllönen, rovestia Leevi Kivioja, Ristolän emäntää Mirja Saari, Heimosen emäntää Tarja Komulainen, Katajamäen isäntää Kalevi Väisänen sekä muita kyläläisiä Annikki Kar-timo-Kivioja, Aune Pulkkinen ja Liisa Kyllönen. Valot ja tehosteet ovat Matti Pikkaraisen työtä.

Esityspaikkana lukion uudelle-n järjestetty sali toimi hyvin, kun lavalla oli kaksi-koime ih-

mistä. Lopun joukkokohtauksissa ajaututtiin sumppuun.

"Anna-Liisa on raskas ja su-rullinen näytelmä. Tuskin siitä kassamenestystä tulee", ennusti

näytelmän kirjoittaja aikanaan. Valitettavasti ennustus päti aina-kin Kuhmon ensi-illassa, johon uskaltautui vain viitisenkym-mentä henkeä.

Kuhmolaisteatterin ennakko-luulottomaan valintaan kannat-taa ehdottomasti tutustua.

ESKO JUPPI

Anna-Liisa (Riina Takala) uskoo tulemisensa hetkellä. Ympäriällä Johannes (Tero Poukkanen), isä (Hannu Glad) ja äiti (Leena Nuortila). Taustalla katala kilpakosija Mikko (Veikko Huotari).

Minna Canth

A N N A - L I I S A

Soviittanut

Taisto-Berttil Orsmaa

Ohjaus ja lavastus

Toivo Mikkola

Valot ja tehosteet

Matti Pikkarainen

Puvut

Kuhmolaiseteatteri

ENSI-ILTA 14.2.1982

HENKILÖT

Korttesuo

HANNU GLAD

Riikka

LEENA NUORTILA

Anna-Liisa

RIINA TAKALA

Pirikko

EIJA KYLLÖNEN

Johannes Kivimaa, sulhanen

TERO POUKKANEN

Mikko, entinen renki

VEIKKO HUOTARI

Husso, Mikon äiti

SEIJA PIIRAINEN

Rovasti

LEEVI KIVIOJA

Nimiismies

TAPIO PÄÄKKÖNEN

Ristolan emäntä

MIRJA SAARI

Heimosen emäntä

TARJA KOMULAINEN

Katajamäen isäntä

KALEVI VÄISÄNEN

Kyläläisiä

ANNIKKI KARTIMO-KIVIOJA

Aune Pulkkinen

AUNE PULKKINEN

Liisa Kyllönen

LIISA KYLLÖNEN

Näytelmä on toteutettu yhteistyössä kansalaisopis-

ton näytelmäpiirin kanssa.

Näytelmää emme suosittele alle kouluikäisille.

Esitysoikeuksia valvoo

Työväen Näyttämöiden Liitto

Näytelmä on kuvaus nuoren tytön draamaattisesta elämästä, kyläyhteisöstä ja kodista, jotka suvaitsematomilla ja ahdistuneilla asentelillaan ajavat yhden nuoren jäsenenä aluksi kohti tuhoa, sitten kiikho-uskovaiseksi.

Näytelmän muut henkilöt muokkaavat kuvaa Anna-Liisan valheesta, joka osoittautuu sitä synkemmäksi mitä pitemmälle toiminta etenee. Jos tarkastelukulma asetetaan siihen, miksi Anna-Liisa on näin valtavissa vaikeuksissa itsensä kanssa, joudutaan tarkastelemaan näytelmän sosiaalista kenttää.

Anna-Liisassa esiintyvä yhteisö perustaa arvonsa ja norminsa epärehellisyydelle. Kaikki ihmiset pelkäävät kontaktia toisiinsa. He joutuvat esittämään sosiaalisia rooleillekkejä, koska moraalii ei anna mahdollisuuksia autenttisuuteen eli siihen, että ihmiset olisivat avoimesti raadollisia ja ymmärtäisivät ihmisyyden nimemonaan sosiaalisena kommunikationa. Jokainen leimataan tietynlaiseksi ja pakotetaan sen jälkeeseen pysymään tässä roolissa. Anna-Liisa ei kestä painetta.

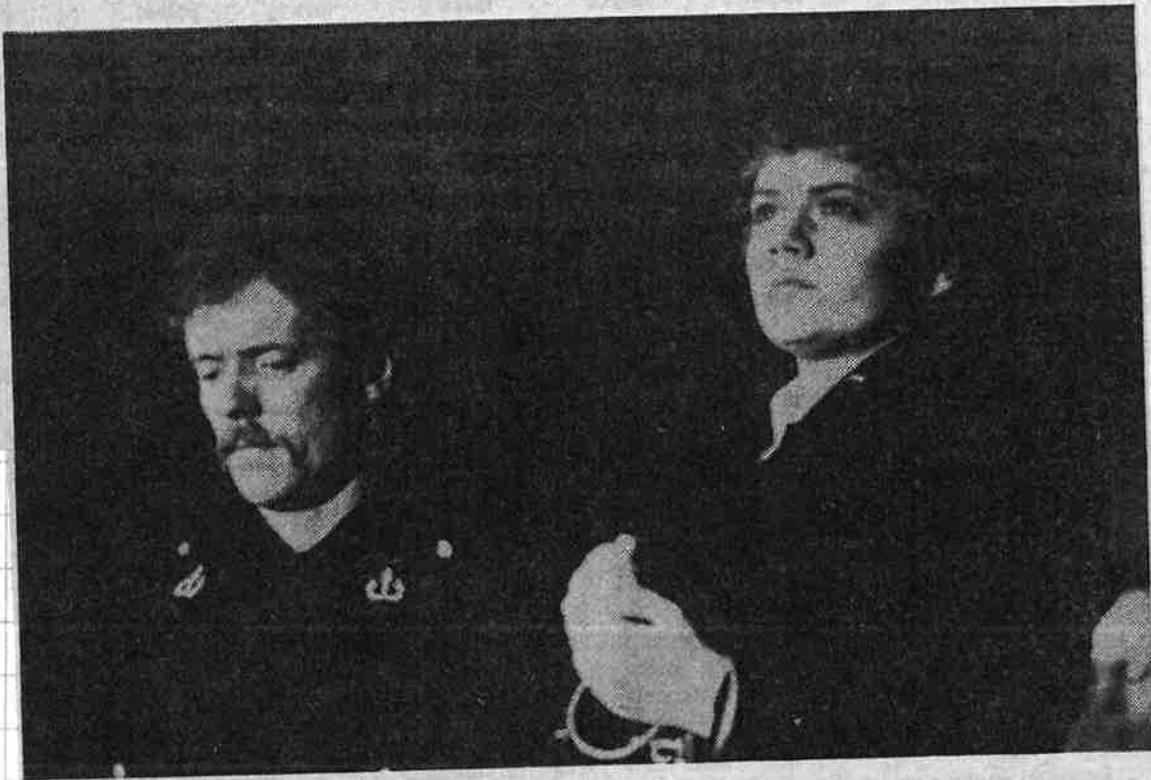
Ihmiset käsittävät moraaliiin joksikin yläpuolella olevaksi, joka sen vuoksi hallitsee heitä pelolla. Hyvä ja paha määritellään absoluuttisiksi teoiksi, millekään suhteellisuudelle ei jää sijaa. Tässä tilanteessa Anna-Liisan mielentasapainon saavuttamiskeino on heittäytyminen "ylä laidan". Anna-Liisan kiikkastuminen on ristiriidan ratkaisun jättämistä yhteisön käsiin.

Vaikuttava Anna-Liisa

Kuhmolaisteatterin tämän talvinen näytelmä Anna-Liisa koki ensi-iltansa. Minna Canthin kirjoittama draama nuoresta tytöstä otti kuhmolaisyleisön omakseen.

Toivo Mikkolan voimakas ohjaus tehosteineen teki Anna-Liisasta vaikuttavan näytelmän, jota ei suositella lasten katsottavaksi.

Roolisuorituksista kohosivat ylltse mulden Riina Takala Anna-Liisana ja Selja Piirainen Hussona, pahansuopana eukkopahana.

Anna-Liisa alkaa sovittaa viisitoletavuotiaana tekemänsä rikosta. Kahlittuna hän odottaa nimismiehen rinnalla lähtöä Hämeenlinnaan.

Kun Minna Canth kirjoitti Anna-Liisan hän sanoi kirjoittavansa näytelmää, josta ei tulisi mikään kassamagneetti.

Kuitenkin hän kertoo, että kun hänen ystävänsä olivat läsnä näytelmää luettaessa niin kaikki itkivät. »Minäkin itkin, kai siksi kun muutkin itkivät«.

Totta onkin, että Anna-Liisa on psykologinen näytelmä. Se vaikuttaa voimakkaasti tunteisiin. Kukapa ei heltyisi kyyneliin, kun seuraa nuoren Anna-Liisan draamaattisia vaiheita.

Vanha rakkaus

Viisitoistavuotias nuori tyttö kokee lyhyen rakkaus-suhteen, jonka seurauksena tulee raskaaksi ja synnyttyään surmaa lapsensa. Poikaystävän äiti auttaa jälkien peittelemisessä hautaamalla lapsen. Tätä ennen on poikaystävä Mikko häipynyt kylältä ja jättänyt onnettoman tytön yksin häpeänsä kanssa.

Mikon poissa ollessa Anna-Liisa rakastuu toiseen poikaan Johannekseen, joka kihlaakin tytön.

Mikon palaaminen kylään saa aikaan vyöryn, jonka seurauksena kaikki asiat revitään esille. Tämä asioiden kaivelu erottaa Anna-Liisan ja Johanneksen, mutta ei Mikkokaan Anna-Liisaa saa.

Uskoon tulonsa jälkeen Anna-Liisa on kypsä menemään vankilaan ja vaikkapa mestattavaksi, jos oikeus niin tapahtuu.

— Suuttukaa ja leppykää

Henkilövalinnoissa oli »osuttu nappiin«.

Pääosan esittäjä Riina Takala Anna-Liisana kuvasi nuoren Anna-Liisan koko tunteiden skaalan aidosti.

Selja Piirainen kalpeanaamaisena ja hampaattomana Hussona oli pahasisuisen ja kieron ämmän perikuva.

Velkko Huotari Mikon roolissa oli juuri sellainen uhmakas ja muista piittaamaton kuin nuoren morsiamensa hyljänneen miehen odottikin olevan. Mikko oli tullut äitiinsä kuten Anna-Liisan isä saanoi.

Yön järvenrannalla valvoneena Anna-Liisa päättää sovittaa kaiken mitä on tehnyt.

Tero Poukkanen Johanneksena osasi olla juuri sellainen mammanpoika, joka ensimmäisessä vastatuulella antaa periksi ja menee virran mukana sinne minne on helpointa mennä.

Hannu Glad Anna-Liisan isänä oli juoheva vakaa maalaistalon isäntä, joka koetti luovia rauhallisesti asioita eteenpäin. Hän totesi riiteleville sulhasmiehille: »Suuttukaa ja leppykää, sano Paavali«.

Puhuttu murre hämmensi

Replikointi oli esityksessä hyvää, kaikki vuorosanat kuuluivat koko saliin.

Kuitenkin murteen käyttö hämmensi. Husso ja Johannes puhuivat epämääräistä sekakieltä, joka ei ollut Kuhmon murretta, ei puhekieltä, eikä mitään muutakaan, sillä jossain kohti tuli puhdasta

Elämä hymyilee. Johannes haluaa Anna-Liisan valmokseen

puhekieltä, joka kesken repliikin muuttui kummalliseksi murteeksi. Tunnelman säilyttämiseksi olisi parempi puhua puhdasta murretta tai sitten puhdasta puhekieltä.

Vaikka Pirkko onkin nuori ja terävä älyinen tyttö, tulivat vuoro-sanat yhtenä solkena ja perässä pysyminen oli vaikeaa.

Loppukohtauksen väenpaljous oli toisaalta tehokeino, mutta toisaalta kaikki lavalla olijat eivät näkyneet yleisölle.

Hyvät tehosteet

Yleisesti ottaen esitys oli todella hyvä. Tehosteet osuivat paikalleen, musiikki oli vaikuttavaa ja ohjaus oli huippuluokkaa.

Anna-Liisaa itketti, se vetosi tunteisiin. Anna-Liisa paljasti, että jokainen on lopulta yksin tekojensa kanssa. Niin sanotut rakastavat lähimmäiset kaikkoavat helposti, jos jollain alkaa mennä huonosti.

Anna-Liisaa esitetään vielä seitsemän kertaa. Parituntinen Anna-Liisan seurassa on hyödyllinen kokemus. Ainakin kyynelkanavat aukenevat.

Henkilöjako on seuraava: Kortesus - Hannu Glad, Riikka - Leena Nuortila, Anna-Liisa - Riina Takala, Pirkko - Eija Kyllönen, Johannes - Tero Poukkanen, Mikko - Veikko Huotari, Husso - Seija Piirainen, Rovasti - Leevi Kivioja, Nimismies - Tapio Pääkkönen, Ristolän emäntä - Mirja Saari, Heimosen emäntä - Tarja Komulainen, Katajamäen isäntä - Kalevi Väisänen. Kyläläisiä: Annikki Kartimo Kivioja, Aune Pulkkinen ja Liisa Kyllönen.

Rikos on paljastunut. Kalkki hyvä, josta Anna-Liisa unekal on pirstaleina.

Prinsessa Ruusunen esitetään yläasteella

Sakari Topeliuksen iki-ihana näytelmä Prinsessa Ruusunen esitetään ylä-asteen näytelmäkerhon toimesta ensi lauantai-iltana ja sunnuntaina.

Näytelmän ovat ohjanneet **Leena Nuortila** ja **Pentti Lampinen**. Prinsessa Ruusunen esitettiin ensimmäisen kerran koulun joulujuhlassa. Näytelmän korkean tason ja sen saaman suuren suosion vuoksi näytelmä esitetään nyt uudelleen.

Henkilöt:

Kuningas: Tauno Väisänen, kuningatar **Mari Piirainen**, prinsessa **Ruusunen Marketta Huotari**, valtioneuvoksetar **Kunikunda Kaisa Saastamoinen**, hovimarsalkka **Tuula Kilpjärvi**, mestarikokki **Pirre Pääkkönen**, Sam **Paula Huotari**, ylimmäinen juomalaskija **Jouni Heikkinen**, lapsenhoitaja **Virpi Pylvänen**, prinssi **Florestan Ilpo Kähkönen**, Narsissi **Sari Kyllönen**, Doriina **Sirkka Kinnunen**, Nuori ja vanha **Sanna Vuokko Komulainen**, Valotar **Eija**

Huotari, Sulotar Tuovi Kettunen, Koitar **Pirre Keränen**, Päivätär **Teija Heiskanen**, Kuutar **Anna-Liisa Piirainen**, Tähdetär **Soile Malinen**, Tuonetar **Tiina Kinnari**, Airut **Antti Piirainen**, hovinväkeä **Hannele Kinnula**, **Helena Kyllönen**, **Heli Vilmi** ja **Sari Havari-nen**.

Lavastus **Tapio Kukkonen**, tanssit **Lea Kolehmainen**, musiikin valinta **Mauri Kuula**, kuninkaallinen hoviompelija **Maija Turunen**, valot ja tehosteet **Karl Pulkkinen**.

Kuhmon "Ruusunen" aito satunäytelmä

Kuhmon yläasteen näytelmäkerho esitti satunäytelmän Prinsessa Ruusunen oikein wanhan hyvän ajan malliin. Mukana oli yli kolmekymmentä näyttelijää, ja näyttämöllä nähtiin hovin väkeä ja haltijattaria. Kaikki olivat rooliensa edellyttämällä tavalla pukeutuneet, mitään nykyään tavaksi tullutta modernistamista ei ollut tehty.

Esitystä oli valmisteltu jo marraskuusta saakka ja näytelmää on esitetty jo kahdesti aiemmin. Näytelmän ikä näkyi

viimeistä piirtoa myöten hitotussa roolityöskentelyssä. Yleisö oli ottanut näytelmän omakseen, sillä pyhäseudun esityksiä seurasi yhteensä yli kolmesataa katselijaa.

"Emme lähteneet nykyi-kaistamaan Ruusuta, ainoastaan muutamien runojen kieltä muutettiin hieman. Modernistamisessa on aina vaara, että hyvästä näytelmästä tulee farsisi, ja sitä emme toki halunneet", totesi Leena Nuortila, toinen näytelmän ohjaajista.

Hänen ohjaajatoverinsa Pentti Lampinen oli tyyty-

väinen näytelmän saamasta suosioista. "Yli kolmesataa katselijaa kahdessa esityksessä on aika hyvin", Lampinen arvioi.

Roolityö oli erittäin tasaista ja ansiokasta. Haluamatta nostaa ketään toisten yläpuolelle kannattaa kuitenkin mainita Tuonetiaren osaa esittäneen Tiina Kinnarin osasuoritus. Ainakin meitä pienempiä katsojia hätkähdytti hänen hurja ilmes-tymisensä pimeälle näyttämölle ja elektronimusiikin säestyksellä esittämänsä tanssi.

Ilahduttavaa oli myös havaita, että poikia oli saatu mukaan

näytelmään. Pojillahan tahtoo tuossa yläasteen tietämissä tulla esiintymishaluttomuus, joka tietää sitä, että tytöt joutuvat esittämään poikien osia. Nyt ainoastaan kokki ja kokkipoika olivat tyttöjä. Kokkipoika Samin osan esitti Paula Huotari ja hänen esimiehensä oli Pirre Pääkkönen. Samin palkka näyttää muuten jääneen kaikista korotuksista paitsi. Se on entinen: kolmesti ruokaa ja kuudesti ruoskaa päivässä.

Leppoisana kuninkaana nähtiin Tauno Väisänen ja kuningattarena Mari Piirainen. Heidän tyttärtään Ruususta esitti Markelta Huotari ja hänen pelastajaansa prinssi Florestania Ilpo Kähkönen.

Näytelmän lavastuksesta oli huolehtinut Tapio Kukkonen, tanssit oli ohjannut Leea Kolehmainen ja musiikin valinnasta vastasi Mauri Kuula. Kuninkaallisena hoviompeijana oli toiminut Maija Turunen. Valot ja tehosteet olivat Kari Pulkkisen järjestämät. (sk)

Kuhmon "Ruusunen" oli aito satunäytelmä haltijattarineen ja hoviväkineen. Mukana oli kolmisenkymmentä näyttelijää.

Prinsessa Ruusunen -näytelmä hipoi täydellisyyttä

Koko hovi vaipui satavuotiseen uneen. Unen aikana sai Sami kauan kalpaamansa parran.

Kuhmon yläasteen näytelmäkerho esitti lauantaina ja sunnuntaina Sakari Topeliuksen ikivanhan satunäytelmän Prinsessa Ruusunen.

Ei tarvinnut Topeliuksen kääntää haudassa kylkeään, sillä satu esitettiin alkuperäisen loistokkaasti pukeutumista myöten.

Syksyllä aloitettu näytelmän harjoittelu Leena Nuortilan ja Pentti Lampisen johdolla oli osoitus siitä mihin pystytään, kun vain toimeen tartutaan.

Lauantain ja sunnuntain esityksissä kävi yhteensä noin 300 katsojaa.

Kun perheeseen syntyy kauan odotettu lapsi, on se iloinen asia, eikä kustannuksissa säästetä. Tämä on totta aivan tavallisessa perheessä, saatikka sitten kuninkaallisilla.

Kun Prinsessa Ruusunen syntyi kummitkin kutsuttiin häävimmästä päästä. Valotar, Sulotar, Koitar, Päivätär, Kuutar, Tähdetär, mutta kutsumatta jätettiin näytelmän dramaattisin henkilö Tuonetar, joka saapuikin paikalle järjestäen todellisen shokin.

Tuonetarta esittänyt **Tiina Kinnari** kohosikin roolisuorituksellaan ylitse muiden.

Kokkipoika Sam kantoi vastuun kaikesta ja tyytyi palkkaan, joka ei ollut kehuttava, ruokaa ja ruoskaa.

Näytelmää ohjanneet **Leena**

Nuortila ja **Pentti Lampinen** halusivat säilyttää sadun alkuperäisessä muodossaan. Muutamaa repliikkiä oli hieman kuhmolais-tettu ja sanottiin, että Ruususella oli näläkä.

Esitys hipoi lähes täydellisyyttä. Lavasteisiin ja pukuihin oli uhrattu paljon aikaa ja vaivaa. Kaikessa oli viimeiseen asti viedyn tuntu. Roolisuoritukset olivat hyviä, ottaen huomioon, että kaikki oli tehty opiskelun ohessa.

Ilahduttavaa oli, että mukaan oli saatu neljä poikaa, vaikka muuten näytelmä vietiin tyttövoimin läpi.

Lempää kuningasta esitti vakuuttavasti **Tauno Väisänen**, **Paula Huotari** Samina hökelsi kaikkien käskettävänä aivan kuten odotettiin, Ylimmäinen Juoman-

laskija **Jouni Helkkinen** esitti mahtipontista Juomanlaskijaa »lääkepulloineen«, joka hänkin komenteli Samia röyhkeästi.

Mestarikokki pulleine mahoi-neen ja hierimiseen **Pirre Pääkkö-**sen esittämänä oli hyvä.

Henkilöt:

Kuningas: **Tauno Väisänen**, kuningatar **Mari Piirainen**, prinsessa Ruusunen **Marketta Huotari**, valtioneuvoksetar **Kunikunda Kaisa Saastamoinen**, hovimarsalkka **Tuula Kilpijärvi**, mestarikokki **Pirre Pääkkönen**, Sam **Paula Huotari**, ylimmäinen juomanlaskija **Jouni Helkkinen**, lapsenhoitaja **Virpi Pylvänen**, prinssi Florestan **Ipo Kähkönen**, Narsissi **Sari Kyllönen**, Doriina **Sirkka Kinnunen**, Nuori ja vanha **Sanna Vuokko Komulainen**, Valotar **Elja Huotari**, Sulotar **Tuovi Kettunen**, Koitar **Pirre Keränen**, Päivätär **Teija Helskanen**, Kuutar **Anna-Liisa Piirainen**, Tähdetär **Soile Mallinen**, Tuonetar **Tiina Kinnari**, Airut **Antti Piirainen**, hovinväkeä **Hannele Kinnula**, **Helena Kyllönen**, **Heli Vilmi** ja **Sari Havari-**nen.

Lavastus **Tapio Kukkonen**, tanssit **Lea Kolehmäinen**, musiikin valinta **Mauri Kuula**, kuninkaallinen hoviompelija **Maija Turunen**, valot ja tehosteet **Karl Pulkkinen**.

"Ah iäksi jos voisin pois murehet vierittää
ja onnea suoda ja riemuja tuoda..."

PRINSESSA RUUSUNEN

Kolmiseikkailuinen satu

kirj. Sakari Topelius

Henkilöt:

Kuningas: Tauno Väisänen

Kuningatar: Mari Piirainen

Prinsessa Ruusunen: Marketta Huotari

Valtioneuvoksetar Kuningunda: Kaisa Saastamoinen

Hovimarsalkka: Tuula Kilpijärvi

Mestarikokki: Pirre Pääkkönen

Sam: Paula Huotari

Ylimmäinen Juomanlaskija: Jouni Heikkinen

Lapsenhoitaja: Virpi Pylvänen

Prinssi Florestan: Ilpo Kähkönen

Narsissi: Sari Kyllönen

Doriina: Sirkka Kinnunen

Nuori ja Vanha Sanna: Vuokko Komulainen

Valotar: Eija Huotari

Sulotar: Tuovi Kettunen

Koitar: Pirra Keränen

Päivätär: Teija Heiskanen

Kuutar: Anna-Liisa Piirainen

Tähdetär: Soili Malinen

Tuonetar: Tiina Kinnari

Airut: Antti Piirainen

Hoviväkeä: Hannele Kinnula, Helena Kyllönen,
Heli Vilmi, Sari ~~Heikkinen~~ ^{Haveninen}

Lavastus: Tapio Kukkonen

Tanssit: Leea Kolehmainen

Musiikin valinta: Mauri Kuula

Kuninkaallinen hoviompelija: Maija Turunen

Valot ja tehosteet: Kari Pulkkinen

OHJAUS: Leena Nuortila ja Pentti Lampinen

Kuhmon nuorison taidetapahtumassa sata osallistujaa

Kuhmon nuorison taidetapahtumaan osallistui yhteensä lähes sata lasta ja nuorta ryhmissä tai yksin teatteriesityksin, runoin, valokuvin ja maalauksin.

Lausunnan ja teatterin läänintapahtumaan Raahen lunasti paikan kaksi näytelmäkerhoa, yksi soololausuja ja yksi lausujaryhmä.

Kuvataidesarjan seuraavalle portaalle Pattijoelle nousee neljä kuhmolaista: kaksi valokuvaajaa ja kaksi maalaria.

Anssi Määtän kahdentoista valokuvan dokumenttisarja partioleiriltä sai tuomareilta kiitosta tapahtumakylläisyydestä. Parhaina kuvina tuomarit pitivät otoksia "Veljeni heidän autonsa" sekä "Kesäpäivä".

Määtän sarjan puutteita ovat arvostelijoiden mielestä vedostustekniikan puutteellisuus ja sarjan pituus.

Riina Takalan kuvasarjaa

"Elämä ilman ihmisiä" pitivät arvostelijat mielenkiintoisena etenkin yksityiskohdillaan. Takala oli kuvannut sarjaansa tunteella mm. talojen autioitumista.

Kuvien miinuspuolena oli liian harmaa sävyisyys.

Valokuvaukseen osallistui kaksi harrastajaa.

Kuvataidetoiden parhaaksi arvosteltiin Reijo Pölläsen piirros "Iltä". Hänen tekemänsä "Aamurusko" ja "Pakkasaaamu" olivat seuraavilla sijoilla.

Urho Kähkösen öljyväri "Talvitie" lähtee Pölläsen toisen lisäksi Kuhmoa edustamaan läänin tapahtumaan.

Kuvataidesarjaan osallistujia oli kaksi.

Lausunta ja teatteri

Vepsän ala-asteen Leikkipaikka -näytelmä sai kiitosta ajankohtaisesta aihevalinnasta. Teatteriesitys opetti arvostamaan luonnon puhtautta: sot-

Hasiaiset (kusiaisen parempi versio) "kiasasivat" Vepsän ala-asteen hauskuuttajia.

kijapojatkin oppivat luonnon puhtauden merkityksen.

Vepsäläisten näytelmän lavastusta tuomaristo piti sopivan yksinkertaisena ja toimivana. Musiikki sopi todella hauraan näytelmään hyvin. Se dustaa Kuhmoa läänin taidetapahtumassa Raahessa.

Toinen Raahen lähtävä näytelmä on Kuhmon yläasteen näytelmäkerhon aikaisemmin hyvin hyväksi havaittu Prinsessa Ruusunen.

Tuomarit kehuivat näytelmän ehjää ja toimivaa kokonaisuutta. Valaistus, lavastus, puut, musiikki ja näyttelijät pe-

lasivat hyvin yhteen.

Soololausujista lipun Raahen lunasti Eija Kyllönen esittämälläan Pan ja kaupunki-runolla. Kaitarten Kantele valittiin ryhmälausujen parhaaksi. (kin)

Kuva näytelmän kantaesityksestä Vallilan kesäteatterista v. 1954.

Ruoska ja rakkaus Kuhmon kesäteatterissa

Kesäkuussa 1954 sai Vallilan kesäteatterissa Helsingissä ensiesityksen kolminäytöksinen karjalaisaiheinen laulunäytelmä Ruoska ja rakkaus, jonka tekijät olivat kätkeytyneet Väinö Karras ja Markku Tien'oja nimimerkkien taakse hämätäkseen arvostelijat ja ns. »korkeakulttuurin« edustajat. Kukaan ei tiennyt keiden tekemä se oli. Näytelmä sai joiltakin arvostelijoilta jopa loistavat arvostelut. Olavi Nyberg kirjoitti, että kun pohjalaisilla on oma näytelmänsä Pohjalaiset niin karjalaiset ovat nyt saaneet omansa. »Näytelmä osoittautui suorastaan taiteelliseksi täys'osumaksi ja erinomaisesti luontoon soveltuvana. Eipä ole vuosiin tuotu parasvaloihin näin herkästi elävää ja herskyvää kansankuvausta«, kirjoitti Uuden Suomen Olavi Nyberg.

Näytelmän tapahtumat sijoittuvat 1800-luvun Karjalan maaorjuuteen ja dramaattisten tapahtumien ohella esitys tarjoaa runsain mitoin rakkautta, laulua ja tanssia. Näytelmän päähenkilöinä ovat kylänvouti, joka ruoskii lahjoitusmaatalonpoikia ja kreivi, joka vapauttaa talonpojat voudin ikeestä ja palauttaa talonpojille näiden maatkin.

Näytäntökautena 1954-55 Ruos-

ka ja rakkaus oli maamme viidenneksi eniten esitetty kotimainen näytelmä. Ainoa soraääni kuului SKP:n Työkansan Sanomissa, jossa Anja Vammeluon mielestä aihetta oli käsitelty »pelkästään ns. kansallisten näkökohtien sävyttämänä sivuuttanen laajemmassa mielessä yhteiskunnallisen kysymyksen«.

Kun sitten vuoden kuluttua saatiin selville, että salanimen taakse kätkeytyivät »rillumareikulttuurin edustajat« Reino (Repe) Helismaa ja Toivo (Topi) Kärki oli tuloksena pienoinen kulttuuriskandaali. Näytelmän tilanneet teatterit peruivat ko. ohjelmistostaan. Olisi kai sopimantonta, jos valtionapua nauttiva taidelaitos esittäisi Rovaniemen markkinoiden tekijöiden näytelmän.

Ajat ovat muuttuneet, tänä päivänä »Repe« ja Topi ovat arvostetuimpia suomalaisen viihteen suurmiehiä. Ruoskan ja rakkauten sävelet raikuvat edelleenkin suomalaisissa kesäteattereissa 50-luvun skandaalista huolimatta.

Kuhmolaisteatterille näytelmän on ohjannut Satu Niiranen. Musiikin säestäjänä Jari Karppinen. Laulut on harjoiteltu Annikki Kartimo-Kiviojan johdolla. Näytelmän pääosissa mm.

Leevi Kivioja, Leena Nuortila, Veikko Huotari, Eija Kyllönen, Aune Pulkkinen ja Kauko Huusko.

Ensi-ilta heinäkuun 3. päivänä kello 18.30. Näytelmä esitetään sunnuntaisin ja keskiviikkoisin 24.7. saakka.

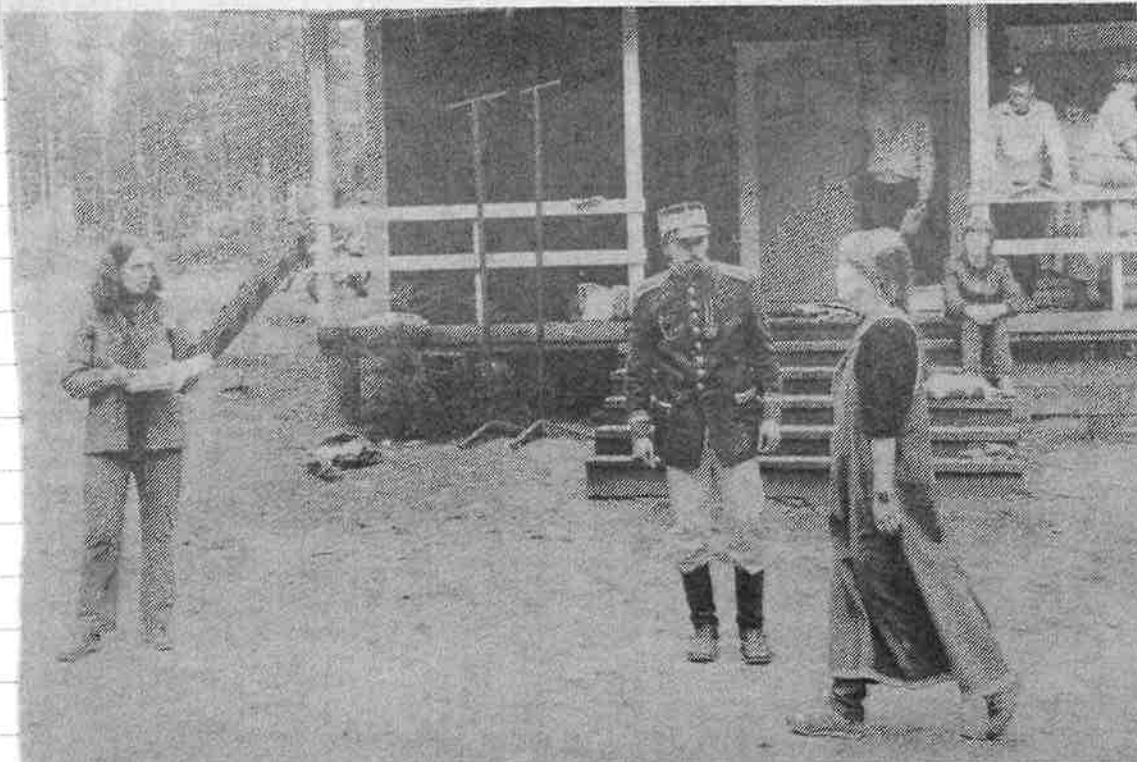
Toivo Mikkola
kulttuurisihteeri

Kuvassa näytelmän kirjoittaja Reino Helismaa.

Ensi-ilta heinäkuussa

Ruoskan ja rakkauden harjoitukset ovat täydessä vauhdissa

Satu Niiranen (vas.) ohjaa Kuhmolaisteatterin kesänäytelmän Ruoska ja Rakkaus. Kari Pulkkinen ja Eija Kyllönen harjoittelivat Multikankaalla omia roolejaan Sadun opastuksella.

Multikankaalta kuuluva puheen molotus, laulut ja haitarin soitto ovat merkkejä siitä, että Kuhmolaisteatterin kesänäytelmä on valmistumassa.

Reino Helismaan ja Toivo Kärjen käsialaa oleva Ruoska ja rakkaus saa kuhmolaisen ensi-iltansa heinäkuun 3. päivänä.

Näytelmän tapahtumat sijoittuvat 1800-luvun Karjalan maaorjuuden aikaan. Dramaattisten tapahtumien lomassa esityksessä on rakkautta, laulua ja tanssia.

Näytelmän ohjauksesta vastaa oululainen taideopettaja Satu Niiranen.

Ruoskan ja rakkauden päähenkilöitä ovat kylänvouti, joka kurittaa lahjoitusmaatalonpoikia ja kreivi, joka vapauttaa talonpojat voudin vallasta ja palauttaa heille maansakin. Vouti Waslei Timojejfiä esittää Toivo Mikkola ja kreivi Besborodko on Pentti Lamplinen.

Muissa nimiosissa ovat Kauko Huusko Simana kylänvanhin, Leena Nuortilla Maalina, Eija Kyllönen Maura, Selja Piirainen Okahvie, Velkko Huotari Jyrki, Leevi Kivloja Ontrei laukkukauppias, Kari Pulkkinen Lippo Ahapoinen, Pertti Huusko Sergei entinen upseeri ja Yrjö Haverinen isä-Ignoi.

Näytelmän musiikista vastaa Annikki Kartimo-Kivloja ja säestäjänä toimii Jari Karpkinen.

Karjalaisten tunteet vaihtuvat nopeasti

Ruoskan ja rakkauden ohjaajana toimii oululainen taideopettaja Satu Niiranen. Satu on aiemmin osallistunut Kuhmolaisteatterin lapsiteatterileirillä. Satu on myös käynyt katsomassa useita Kuhmolaisteatterin kesänäytelmiä.

— Minä olen vissiin joskus tarjoutunut tulemaan tänne ohjaamaan näytelmää, sanoo ohjaaja Kuhmon vierailustaan.

Satu Niiranelle karjalaisaiheisen Ruoskan ja rakkauden musiikin

hyvin, sillä hän on itsekkin karjalainen.

— Karjalaiset osaavat kääntää ikävätkin asiat suhteellisen helposti. Tunteet vaihtuvat nopeasti, luonnehtii ohjaaja karjalaisuuttaan, jonka pitäisi näkyä myös näytelmän osasuorituksissa.

Kuhmon teatteriväki on vastuuntuntoista

Kuhmolaisteatterin organisaatiota ja ulkoisia olosuhteita ohjaaja pitää hyvinä.

— Täällä on vastuuta jaettu. Rakennukset ja katsomo ovat kunnossa ja kun vielä miehiä on hommassa mukana toimii systeemi fiksusti.

— Miehet kun ovat mukana, niin voidaan tehdä esimerkiksi talo, jos tarvitaan. Tervolassa, jossa ohjaan toista näytelmää, ei oteta asiaa sillä tavalla tosissaan, kehui Satu Niiranen Kuhmon teatteriväkeä.

Puutteena Satu näkee näyttelijöiden saannissa olevat vaikeudet.

— Kyläläisten hankkimisessa on ollut pikkuisen vaikeuksia ja vieläkin heitä otettaisiin mukaan, jos tanssista ja laulusta kiinnostuneita löytyisi.

Ruoskan ja rakkauden esityspäivät ovat 3.7., 6.7., 10.7., 13.7., 17.7., 20.7. ja 24.7.

Stroitzan vietto alkaa.

Harrastajateatterilaiset harjoittelevat satoi tai paistoi.

Kuhmolaisteatterin karjalainen kesä

Karjalaisuus on Kuhmolaisteatterin tämän kesäisen näytelmän kantava voima. Repe Helismaan kirjoittaman Ruoskan ja Rakkauden tapahtumat sijoittuvat 1800-luvun Karjalaan, maorjuuden aikaan. Näytelmän ensi-ilta on ensi sunnuntaina Multikan kaan kesäteatterissa kello 18.30.

Karjalaista syntyperää oleva, Oulussa asuva näytelmän ohjaaja Satu Niiranen kehuu kuhmolaisten näyttelijöiden löytäneen karjalaisen murteen sävelen hyvin.

"Karjalan murre näyttää olevan sängen helppoa kuhmolaisille", hän luonnehtii.

Karjalaisen temperamentin löytäminen on ollut murteen oppimista vaikeampaa. "Vikkeilyyttä yritetään vielä puristella irti. Etenkin miehille on temperamentin löytäminen ollut hankalaa", temperamentikas ohjaaja arvioi.

Satu Niiranen muistuttaa, että karjalaisilla itku ja nauru

ovat yhtä lähellä. Hän korostaa tavoitteenaan olevan puristaa esiin näytelmän karjalaisuus.

Kuhmolaisten harrastajateatteri saa Niiraselta hyvät arvostamat. Hän on nähnyt useimmat teatterin viimevuosien kesänäytelmät. Aikaisempina kesinä ohjaaja on opettanut Kuhmossa lastenteatterileirillä.

Uhrautuvat näyttelijät

Ohjaaja pitää Kuhmolaisteatterin näyttelijöiden asennetta harrastukseensa nöyränä. "Uhrautuvaisuutta osoittaa, että vesisateella ja märällä maalla he ovat valmiit kastelemaan it-

sensä jopa harjoituksissa", hän kiittelee.

Vaikka harrastajateatterissa puuhaava väki on uhrautuvaisista, on kesänäytelmän kokoamisessa ollut vaikeuksia.

Kylänvanhinta, Simanaa näyttelevä Kauko Huusko harmittelee, että roolien miehitystä on hankaloittanut näyttelijöiden puute. "Kuhmossa on 14 000 asukasta, näytelmään on riittänyt vapaaehtoista väkeä vain promillen verran."

Tansseihin ja lauluihin olisi tarvittu enemmän erityisesti miehiä.

Viime vuosisadan Karjalaan

Ruoskan ja Rakkauden tapahtumat sijoittuvat noin sadan vuoden takaiseen Karjalaan, jolloin elettiin maorjuuden aikaa. Näytelmä tarjoaa kukkuramitoin rakkautta, laulua ja tanssia.

Näytelmän päähenkilöinä ovat kylänvouti, joka ruoskii maatalonpoikia ja kreivi, joka vapauttaa talonpojat voudin hirmuvallan alta ja palauttaa talonpojille näiden maatkin.

Ruoska ja Rakkaus on Reino Helismaan kirjoittama. Musiikin on säveltänyt Toivo Kärki. Ensiesityksensä esitys sai Vallilan kesäteatterissa Helsingissä

Ohjaaja Satu Niiranen.

vuonna 1954. Arvostelijat kehuivat sen loistavaksi, kun eivät tienneet salanimien taakse kätkeytyneiden tekijöiden olevan tosiasiaa siihen aikaan parjatun rillumareikulttuurin edustajia.

Yli puolen vuoden urakka

Laulunäytelmän esityskuntoon saattaminen on ollut Kuhmon teatterilaisille yli puolen vuoden urakka. Ohjaajan johtamat harjoitukset aloitettiin tammikuussa.

Puherooleissa ovat Kauko Huusko, Leena Nuortila, Eija Kyllönen, Seija Piirainen, Veikko Huotari, Leevi Kivioja, Toivo Mikkola, Kari Pulkkinen, Pertti Huusko, Pentti Lampinen ja Yrjö Haverinen.

Satu Niiranen on harjoittanut tanssit ohjauksen lisäksi. Hanurisäestyksestä huolehtii Jari Karppinen. Laulujen harjoittamisesta vastaa Annikki Kartimo-Kivioja. Kauko Huusko vastaa lavastuksesta ja Veikko Klemetti tehosleista.

Näytelmän ensi-ilta on ensi sunnuntaina. Heinäkouun aikana on kuusi muuta näytäntöä.

Teksti ja kuvat:
Kari Kinnunen

Kuhmolaisteatteri löysi karjalaisuuden

Satu Niirasan ohjaamat Kuhmolaisteatterin näyttelijät saivat luotua karjalaisen tunnelman Multikankaan kesäteatteriin. Ilo ja suru vuorottelivat voimallisina Reino Helismaan kirjoittaman Ruoskan ja Rakkauden Kuhmon ensi-illassa sunnuntaina.

Näytelmän alku oli vaisuhko, mutta vauhtiin päästyään harastajanäyttelijät löysivät railakkuuden. Ensi-illan aiheuttamat paineet painoivat varmasti. Esiintymiskertojen karttuesa epävarmuus karisee.

Multikankaalle on saatu oiva karjalaiskylä. Ympäristön ainoa miinus tulee teatterilaisista riippumattomista tekijöistä, hyttysistä ja mäkäröistä, joita tänä kesänä tuntuu riittävän. Kannattaa varautua hyönteisten torjuntaan, jos haluaa syventyä nauttimaan teatterista.

Reino Helismaan näytelmän teksti on voimakkaan tunteellinen. Toivo Mikkolan esittämän vouti Waslei Timojeffin ikeen alla elävässä karjalaiskylässä vuoroin itketään, vuoroin nauretaan.

Kyläläiset eivät tohdi vastustaa ahneen ja lain omiin käsiin

ottaneen voudin toimia muutamaa poikkeusta lukuunottamatta.

Jyrki (Veikko Huotari) nousee kapinaan voutia ja tämän apulaista, kirjuri Lippo Aha-poista (Kari Pulkkinen) vastaan saatuaan kuulla rakastetunsa, kylänvanhimman tyttären (Eija Kyllönen) pakottamisesta Lipon puolisoksi. Laukkukauppias Ontrei (Leevi Kivioja) on toinen kapinoinja.

Hirmuvallasta vapautukseen

Veikko Huotarin väkevän tunteikas Jyrki menettää malttinsa ja käy voudin kimppuun. Tappelukohtaus on latausta täynnä. Toivo Mikkola voutina saa tuntea raivokkaan sulhasmiehen vihan. Jyrki joutuu pakenemaan, kun voudin luullaan kuolleen käsikähmässä.

Kauko Huuskon Simana, kylänvanhin, on alistunut voudin valtaan. Hän on luvannut tyttärensä Mauran Lipolle. Huusko tekee hyvän roolin lipomista hipovana, voutia syvään kumartavana vanhimpana.

Simanan toinen tytär, Maalina (Leena Nuortila) lupautuu

laukkukauppiaan puolisoksi, jos tämä jättää kiertävän elämänsä. Nuortila ja Kivioja ovat parhaimmillaan laulaessaan lämpimistä tunteistaan.

Seija Piirainen on sisäistänyt Okahvien, vanhan vaimon roolin. Itkuvirsi rakkauden katoamisesta Maalinan ja Mauran kanssa ensimmäisen näytöksen lopussa soi kauniisti.

Onnellisessa lopussa kreivi Besborodko (Pentti Lampinen) paljastaa voudin huijariksi ja vapauttaa kylän väen, vaikka Lipon ja Mauran häitä jo tanssitaan. Hänelle löytyy läheinen sukulainen kylästä. Entistä upseeria Sergei Leontijia esittää Pertti Huusko. Yrjö Haverinen on Isä Ignoin roolissa.

Näyttelijöiden puutteen takia pienestä joukosta koottuna kylän väkenä ovat Matti Tervo, Antti Piirainen, Harri Korhonen, Terhi Hyvönen, Anna-Liisa Piirainen, Mari Piirainen, Risto-Pekka Piirainen, Kari Kuosmanen, Ira Nuortila, Irina Nuortila, Seija Huotari, Aune Pulkkinen, Annikki Kartimo-Kivioja sekä Anne Virnes.

Tunteiden vaihtuvuus kuvastuu Jari Karppisen hanurisaestuksessa. Lavastuksesta vastaa Kauko Huusko, tehosteista Veikko Klemetti, pukujen

suunnittelusta Tarja Komulainen, laulujen harjoittamisesta Annikki Kartimo-Kivioja ja ohjauksesta sekä tansseista Satu Niirainen.

Ruoskan ja Rakkauden musiikin on säveltänyt Toivo Kätki. Näytelmän on kirjoittanut Reino Helismaa. Laulunäytelmän kantaesitys oli Vallilan kesäteatterissa vuonna 1954. Kuhmon ensi-iltaa seurasi noin 200 hengen yleisö.

Kuhmolaisteatterin esitys pääsee karjalaisuutta uhkuvan ympäristöön elokuussa. Ohjaaja Satu Niirasan mukaan esiintymisestä Bomban Karjalaisviikolla Nurmeksessa 12.8. on alustavasti sovittu.

Kari Kinnunen

Satu Niiranen opasti kuhmolaista teatteriväkeä luovaan näyttämöliikuntaan.

Viimeiset kiusaukset työn alle Kuhmossa

Kuhmolaisteatteri aikoo yhteistyössä kansalaisopiston kanssa ottaa ensi talven ohjelmistoonsa Lauri Kokkosen näytelmän Viimeiset kiusaukset, jonka pohjalta Joonas Kokkonen on säveltänyt oopperan. Maanantaina alkaneella har-

rastajateatterilaisten kurssilla pyritään muuttamaan näytelmän teksti toiminnalliseksi kieleksi.

Kulttuurisihteeri Toivo Mikola kertoi, että teoksen joukkokohtaukset vaativat 40-50 ihmistä. "Joukkokohtauksilla on valtava merkitys Viimeisissä

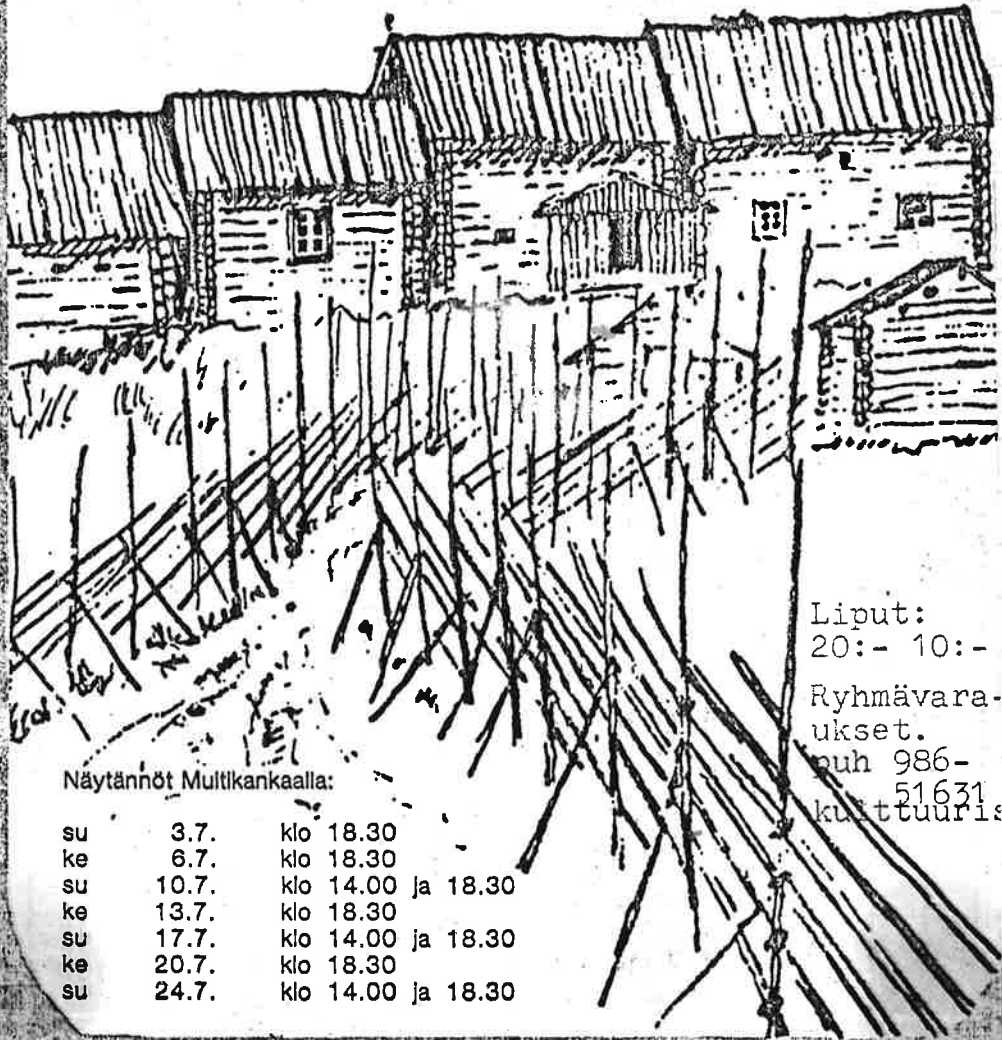
kiusauksissa", hän korostaa.

Näyttelijätyön ja näyttämöpuheen kurssin opettajina toimivat luovanilmaisun opettaja Satu Niiranen, näyttämöalan läänintaitelija Maija-Leena Ervasti ja näyttelijä Lasse Aho. Tämän viikon loppuun kestävä kurssin aloitti kymmenen teatteriharrastajaa. (kkk)

R. Hellismaa & T. Kärki

Ruoska ja Rakkaus

Sovitus ja ohjaus: Satu Niiranen

Näytännöt Multikankaalla:

su	3.7.	klo 18.30	
ke	6.7.	klo 18.30	
su	10.7.	klo 14.00 ja 18.30	
ke	13.7.	klo 18.30	
su	17.7.	klo 14.00 ja 18.30	
ke	20.7.	klo 18.30	
su	24.7.	klo 14.00 ja 18.30	

Liput:
20:- 10:-

Ryhmävara-
ukset.
puh 986-
51631
kulttuuris

Lupaavia suorituksia

Aina täytyy näytelmän ensi-iltaa katsovan muistaa, että näytelmä parantuu kerta kerralta. Tällaisen tunteen antoi ainakin Ruoskan ja Rakkauden ensi-ilta, sillä muutama esiintymiskerta tuo lisää varmuutta lauluihin ja kantavuutta ääneen.

Näytelmä antanee tänä kesänä katselijalleen vielä miellyttävän kesäteatterikokemuksen.

Annikki Kartimo-Kivtojan har-

joituttamat laulut, **Jari Karppisen** säestys ja **Satu Niirasen** ohjaamat tanssit muodostavat sointuvan kokonaisuuden esiintymisvarmuuden myötä.

Erityisen kiitosmaininnan ansaitsee huolella tehty puvustus, jotka on suunnitellut **Tarja Komulainen**. Lavastukset ovat **Kauko Huuskon** kädenjälkeä ja tehosteet **Velkko Klemetin**.

Ruoska ja Rakkaus vie katselijat sadan vuoden takaiseen Karjalaan

Ruoska ja Rakkaus on karjalaisaiheinen laulunäytelmä, jonka tapahtumat sijoittuvat sadan vuoden takaiseen Karjalaan. Vanha vaimo Okahvie eli Selja Piirainen saamassa kyytiä kylänvanhimman Simanan eli Kauko Huuskon käsistä.

Kuhmolaisteatterin tämänkesäinen näytelmä tuo katsojien silmien eteen pahakurisen voudin, nöyrän Simanan kylän ja oikeudenmukaisen kreivin. Tapahtumat sijoittuvat noin sadan vuoden takaiseen Karjalaan.

Näytelmän Ruoska ja Rakkaus ensi-iltaa vietettiin viime sunnuntaina, jolloin Multikan-kaalla oli hiukan yli pari sataa katselijaa.

Muutaman esiintymiskerran läpivienti tuo esitykseen varmuutta ja vahvuutta, joka voi antaa katsojalleen todella nautittavan kesäteatteriesityksen.

eniten esitetty näytelmä.

Periikö oikeus tämän kylän?

Ruoska ja Rakkaus sijoittuu ajallisesti noin sadan vuoden takaiseen Karjalaan. Simanan (esittää Kauko Huusko) kylässä jyllää pahankurinen vouti (Tolvo Mikkola) ja apurina yksinkertainen kirjuri (Kari Pulkkinen).

Voudin ahneudelle ei tunnu olevan rajoja. Hänen oikeutensa anastaa morsiamen ensimmäiseen yöhön, saa Jyrkin (Velkko Huotari) suuttumaan silmittömästi. Vouti nimittäin aikoo naittaa Mauran (Eija Kyllönen) kirjurilleen, vaikka Mauran sydän lyökin vain Jyrkille.

Voudille niskuroivalle kylälle määrää vouti entistä kovemmat verot ja ryöstää kylän varastot lähes tyhjiilleen. Viimeistään tämä saa Jyrkin suuttumaan ja hän hyökkää voudin kimppuun.

Relno Hellsmaan sanat ja Tolvo Kärjen musiikki raikaavat vielä kahdeksan kertaa tänä kesänä näytelmässä Ruoska ja Rakkaus. Kuhmolaisteatteri esittää näytelmää aina heinäkuun 24. päivään asti keskiviikkoisin ja sunnuntaisin.

Näytelmä on muualla Suomessa saavuttanut suuren menestyksen. Esimerkiksi vuosina 1954-1955 se oli maamme viidenneksi

Tuttuja ja uusia esiintyjiä

Simanaa eli kylän vanhinta esittää tuttu Kauko Huusko ja Maalinaa eli hänen tyttärtään hyväääninen Leena Nuortila. Mauran roolissa on Eija Kyllönen, rakastettuna Jyrkinä Veikko Huotari ja hänen äitinään Okahviena Selja Piirainen.

Maalinaa piirittävää laukku-kauppiasta Ontreita esittää Leevi Kivioja. Toivo Mikkola vouti Waslei Timojejjeffina on mainio aisaparinaan kirjuri Lippo Ahapoinen eli Kari Pulkkinen.

Kreivi Besborodkoa esittää Pentti Lampinen, Sergei Lenontijia eli entistä upseeria Pertti Huusko ja Isä Ignoita Yrjö Haverinen.

Kylänväkenä näytelmässä ovat Matti Tervo, Antti Piirainen, Harri Korhonen, Terhi Hyvönen, Anna-Liisa Piirainen, Mari Piirainen, Risto-Pekka Piirainen, Kari Kuosmanen, Ira Nuortila, Irina Nuortila, Selja Huotari, Aune Pulkkinen, Annikki Kartimo-Kivioja, Anne Virnes ja Kaija Solkkonen.

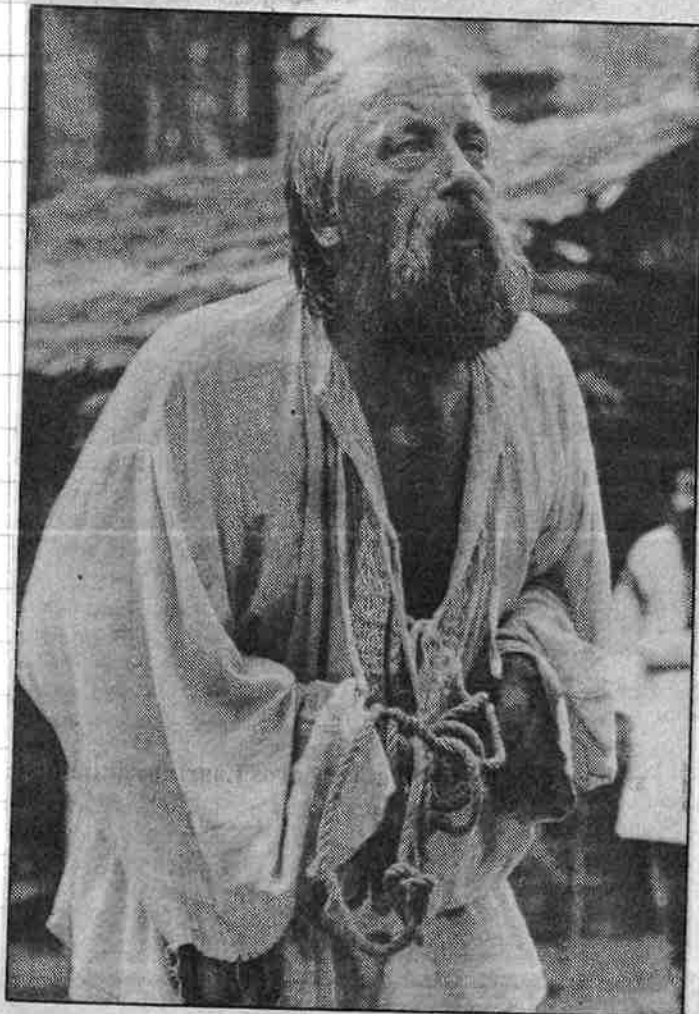

Okahvie (Seija Piirainen) nauraa noita nuoria ja niiden lempeä.

Kesäteatteria ruoskalla ja rakkaudella

Entisen mittapuun mukaan Kuhmolaisteatteri on nyt täysi-ikäinen. Teatterin 21. kesäkausi päättyi viime sunnuntaina. Tiistaina ruoska ja rakkaus räiskyivät tosin vielä ilmaisnäytännössä, ja elokuussa kuhmolaiset matkkaavat vielä esityksineen Bomballe Nurmekseen.

Kuhmolaisteatterin 20. näytelmä, Reino Helismaan Ruoska ja rakkaus oli kesäteatteria sanan perinteisimmässä mielessä. Täysi-ikäisyydenkö kunniaksi vaiko katsojien tähden lienevät kuhmolaiset viime vuosina palanneet perinteisen kesäteatterin vaalimiin näytelmiin. Joka tapauksessa katsojat tuntuivat pitävän tunteiden paloa ja alhaista mieltä, itkua ja naurua sisältävästä Repen karjalaisnäytelmästä.

Orjuutettu kylänvanhin (Kauko Huusko).

Orjuuttaja, pikkudiktaattori, vouti (Toivo Mikkola).

Ruoska ja Rakkaus vieraili Bomban juhla viikolla

Katsojat tyytyväisiä näkemäänsä

Kuhmolaisteatterin esitys Ruoska ja Rakkaus vieraili Bomban juhla viikoilla Nurmeksessa.

Karjalaisaiheinen Ruoska ja Rakkaus oli omalla maaperällään Bomballa, joskin MM-kisat verottivat katsojamääriä.

Näytelmän ohjannut Satu Niiranen oli kansani yhtä mieltä siitä, että Ruoskassa ja Rakkaudessa on muutamia loistavia roolisuorituksia, vaikkakin Sadun mielestä paikkojen hakeminen uudella esityspaikalla hieman sotki näyttelijöitä.

»Mie oon ain sanont, jot tuo vouti on niit suurempii roistoloit ...», Simana, Kauko Huusko, helpottuneen äkäisenä. Kreivi Besborodko, Pentti Lampinen, alkaa älytä mihin verona kerätyt tavarat ovat menneet.

- Soitto kaikaa, laulu raikaa - haihtui huolen häivät. Kanssa armaan tanssin varmaan kaikki juhlapäivät...

Siinä ne taas olivat kesäteatterilaiset Ruoskassa ja Rakkaudessa, tällä kertaa näytelmän omilla juurilla, Pohjois-Karjalassa Bomballa. Bomban juhla viikoilla.

Siinä hypisteli käsiään Simana kujeili Maalina, itki tuskaansa Maura, piikitteli Okahvie, uhosi Jyrki, heilutteli ruoskaansa Waslei Timojejjeff, siinä kompuroi Lippo Ahapoinen, kietoi silkkejään Ontrei, häkelteli Besborodko, turjotti Sergei Leontij ja kylän väki tanssi ja lauloi.

Rakkaus ja ruoska

»Pois häipyivät onnekkait päivät, kera kukkien lakastuvain.

Bomballakin Eija Onnistui roolissaan, vaikka olikin »vieraalla maalla». Yhtä riipaisevan itkettävä,

yhtä lapsekkaan onnellinen ja yhtä vapautunut kuin »Koti-Multikankaalla».

- Älä sure tyttö. Kahden viikon kuluttua vietetään häitä, sanoo Vouti ja tarkoittaa, että hän aikoo viettää ensimmäisen yön Lipon morsiamen Mauran kanssa.

Toivo Mikkola oli Voudin roolissa niin uskottava ja sadistinen, ettei kenellekään jäänyt epäselväksi hänen aikeensa.

Voudin, Simanan viinoista sama hiprakka ei vain Bomballa ollut niin vinksautteleva kuin kotiyteisön edessä.

Jos on maailma täynnä herrain hännänkantajia, niin Simanaa esittänyt Kauko Huusko ainakin onnistui näyttämään millaisia he ovat.

Ainaisella myötipanemisellaan ja käsiensä hypistelyllä ja puolikumarassa kulkimisella hän me-

Maalinaa esittänyt Leena Nuortilla teki hyvää työtä roolissaan, samoin Velkko Huotari Jyrkinä, Leevi Kivioja Ontreina ja Selja Piirainen Okahviena.

Unohtaa ei toki sovi tulevaa näyttelijäpolvea kyläläisinä Antti Piirajota, Ira ja Iriina Nuortilla, Anna Virnestä ja ketä kaikkia näitä söpöläisiä olikaan.

Vaikka katsomosta kuului esityksen alussa, että mahtaakohan kuhmolaisilta luontua karjalan kieli, niin Katja Solkkosen väliajan kuulutus sai katsomossa olleen vaimoihmisen huokaamaan: »Ihan puku ko Karjalas.»

Ruoska ja rakkaus on paras tähän astisista Kuhmolaisteatterin esityksistä. Olkoonkin, että se on perinteinen kesäteatteri näytelmä ja olkoonkin, että sen juoni on tavanomainen. Kuhmolaiset onnistuivat koko esityksen ajan pitämään ohjat käsissään ja mitään sanomatonta vaihetta ei ollut. Tästä lankeaa kiitos tietenkin Satu Niiraselle näytelmän ansiokkaalle ohjaajalle.

